

UNGJILLI SIPAS GJONIT

Burimi i zbulimit dhe i jetës

(Fu 8,22-31)

1 Në fillim (kur Perëndia krijoi gjithçka), ishte tashmë Ai që quhet «Fjala». Ky kishte qenë gjithmonë me Perëndinë dhe ishte vetë Perëndi. ²Gjatë krijimit ky ishte (në veprim) pranë Perëndisë. ♦ ³Të gjitha u krijuan me anë të tij; asgjë nuk u bë pa veprimin e tij. ⁴Ai ishte burimi i jetës, ♦♦ dhe kjo jetë ishte drita ♦♦♦ e njerëzve. ⁵Drita vazhdon të ndriçojë në errësirë dhe errësira nuk e ka shuar ndonjëherë.

⁶Një njeri u dërgua nga Perëndia: ai quhej Gjon. ⁷Ai u dërgua për të dëshmuar dritën, në mënyrë që ta njohin atë e ta pranojnë të gjithë. ⁸Ai vetë nuk ishte drita; ai kishte për detyrë vetëm të dëshmonte dritën.

⁹⁻¹⁰Ai, Fjala, është drita e vërtetë. Ai erdhi në botë për t'ua dhënë këtë dritë njerëzve. Bota u krijua me anën e tij, e megjithatë bota nuk e njohu. ¹¹Erdhi në vendin e vet, por populli i vet nuk e pranoi.

¹²Megjithatë, disa e pranuan dhe besuan në të. Atyre u dha të drejtën të bëheshin fëmijë të Perëndisë.

¹³Kështu u bënë ♦ jo me lindje natyrore ose sepse njerëzit deshën kështu, por sepse Perëndia u dha atyre jetën e re.

¹⁴Ai, Fjala, u bë njeri, njeri i gjallë, dhe u vendos në mesin tonë. Ne pamë fuqinë dhe madhështinë e tij qiellore, madhështinë që i përket, plot hir dhe të vërtetë, Birit të dashur që erdhi nga Ati. ¹⁵Gjoni u paraqit si dëshmitar i tij dhe thirri: "Ky është ai për të cilin ju thashë: «Pas meje vjen një njeri që është më i madh se unë; sepse para se të lindja unë, ai ekzistonte që nga përjetësia.»" ¹⁶Ai na dhuroi, nga pasuria e tij, dëshmi pas dëshmie të mëshirës së tij. ¹⁷Me anë të Moisiut, Perëndia na dha Ligjin, ndërsa me anë të Jezusit, Mesisë, erdhi mëshirë ♦♦♦ dhe e vërteta. ♦♦♦ ¹⁸Askush nuk e ka parë ♦ ndonjëherë Perëndinë; por Biri i dashur, që është vetë Perëndi dhe që ka të njëjtën natyrë me të, e bëri atë të njohur.

♦ Aluzion për veprimin e Fjalës pranë Perëndi Atit gjatë krijimit (shih Fjalët e urta 8).

♦♦ Fjala është burimi i vetëm i jetës së përjetshme (d.m.th. i pavdekshmërisë).

♦♦♦ Fjala është burimi i vetëm i zbulimit të Perëndisë, dhe kështu autori i vërtetë i Shkrimit të shenjtë. ♦ Vetëm një dorëshkrim (kodi latin i Veronës) e lidh këtë fjali me lindjen e Jezusit prej virgjëreshës. «Ata besuan në emrin e atij që lindi jo me lindje natyrore», etj. ♦♦♦ aludim për veprat e tij të mëshirëshme ♦♦♦ aludim për mësimin e tij ♦ Kundër pohimit të gnostikëve që thoshin se Perëndia mund të shihet drejtpërdrejt në vegime nëpërmjet ekstazës.

Gjon Pagëzori nuk është Mesia

(Mt 3,1-12; Mk 1,1-8; Lk 3,1-18)

¹⁹Gjoni po jepte dëshminë e tij kur u shfaqën priftërinjtë dhe levitët, të dërguar nga udhëheqësit e hebrenjve të Jerusalemit. Ata e pyetën: «Kush je ti?» ²⁰Gjoni nuk iu shmang pyetjes, por u tha haptazi: «Unë nuk jam Mesia.» ²¹«Kush je ti, pra?» – e pyetën ata. «A je Elija?» «Jo, as Elija nuk jam», – u përgjigj Gjoni. «A je ti Profeti i pritur?» – pyetën ata. «Jo», – u përgjigj. ²²«Na thuaj, pra, kush je ti», – thanë. – Ata që na dërguan, kërkojnë përgjigje nga ne. Ç'thua për vete?» ²³Gjoni u përgjigj: «Unë jam ai për të cilin profeti Isaia tha: *Në shkretëtirë thërret dikush: Ndërtoni për Perëndinë tonë një udhë të drejtë!*»

²⁴Njerëzit që ishin dërguar nga farisenjtë, ²⁵e pyetën Gjoni: «Në qoftë se ti nuk je as Mesia, as Elija, as Profeti, atëherë përse po i pagëzon njerëzit?» Gjoni u përgjigj: ²⁶«Unë po pagëzoj vetëm me ujë. Midis jush qëndron ai që ju nuk e njihni. ²⁷Unë jam paraardhësi i tij, e megjithatë nuk jam i denjë për të qenë skllavi i tij më i përulur.» ²⁸Kjo ndodhi në Bet-Anje, në bregun tjetër të lumit Jordan, ku Gjoni po pagëzonte.

Qengji i flijimit i dhënë nga Perëndia

²⁹Të nesërmen, kur Gjoni e pa Jezusin duke u afruar, tha: "Ja, qengji i Perëndisë që ia shlyen mëkatën botës! ³⁰Atë kisha ndër mend kur thashë: «Pas meje vjen njeriu që është më i madh se unë»; sepse megjithëse lindi para tij, ai është para meje. ³¹Por kur e thashë këtë, ende nuk e dija se kush ishte ai. Fillova të pagëzoja me ujë në mënyrë që ky t'i zbulohet popullit të Izraelit." ³²Gjithashtu, Gjoni dha dëshminë që vijon: "Pashë se si Shpirti i Perëndisë zbriti si pëllumb dhe zuri vend mbi të. ³³Më parë nuk e dija se ishte ai. Por Perëndia që më dërgoi në emrin e tij të pagëzoja me ujë si shenjë pendimi, më tha: «Kur ta shohësh njeriun mbi të cilin ulet Shpirti i Perëndisë e rri mbi të, atëherë do ta dish se ky është Mesia – ai që pagëzon me Shpirtin e Perëndisë.» ³⁴Pikërisht këtë pashë, – tha Gjoni, – dhe garantoj se ky është Biri i Perëndisë."

Dishepujt e parë

³⁵Të nesërmen Gjoni po qëndronte në të njëjtin vend bashkë me dy dishepujt e tij. ³⁶Kur e pa Jezusin duke kaluar pranë, tha: «Ky është qengji që Perëndia na ka dhënë për flijim.» ³⁷Të dy nxënësit e dëgjuan këtë dhe shkuan pas Jezusit. ³⁸Jezusi u kthye, pa se po e ndiqnin dhe i pyeti: «Ç'kërkoni?» Ata iu përgjigjën: «Ku banon, rabin?» (rabin do të thotë 'Mësues') ³⁹«Ejani e do të shihni!» – u përgjigj ai. Ata u nisën bashkë me të, panë se ku po banonte dhe e kaluan pjesën tjetër të ditës me të. Ishte afërsisht ora dhjetë. ⁴⁰Njëri

prej dy vetave që e kishte dëgjuar dëshminë e Gjonit për Jezusin dhe kishte shkuar pas tij, quhej Andre. Ishte vëllai i Simon Pjetrit. ⁴¹Kur e takoi pas pak të vëllanë, Simonin, i tha: «E gjetëm Mesinë.» ⁴²Pastaj e solli te Jezusi, i cili e vështroi me vëmendje e i tha: «Ti je Simoni, biri i Gjonit. Ti do të quhesh Kefa.» Kefa do të thotë aramaisht: Pjetër; njeri i ngurtë.

Filipi dhe Natanaeli

⁴³Të nesërmen Jezusi vendosi të nisej për në Galile. Ai takoi Filipin dhe i tha: «Eja me mua!» ⁴⁴Filipi ishte, ashtu si Andreu dhe Pjetri, nga Bet-Caida. ⁴⁵Filipi e kërkoi përsëri Natanaelin dhe i tha: «Kemi gjetur atë për të cilin shkruan Moisiu në librat e Ligjit dhe të cilin e parashikonin profetët. Është Jezusi nga Nazareti, biri i Jozefit.» ⁴⁶«A mund të dalë prej Nazaretit diçka e mirë?» – pyeti Natanaeli. Por Filipi i tha: «Eja me ne e bindu vetë!» ⁴⁷Kur e pa Natanaelin duke iu afruar, Jezusi tha: «Ja, po vjen një izraelit i vërtetë, një njeri pa mashtrim.»

⁴⁸Natanaeli e pyeti: «Nga më njeh?» Jezusi iu përgjigj: «Para se të të thoshte Filipi, që të vije me të, të pashë ♦ (me shpirt kur po mendoheshe) nën fik.» ⁴⁹Pastaj Natanaeli i tha: «Ti je Biri i Perëndisë! Ti je Mbreti i Izraelit!» ⁵⁰Jezusi tha: «Tani po më beson sepse të thashë që të pashë nën fik. Ti do të shohësh edhe gjëra më të mëdha se kjo.» ⁵¹E vazhdoi: «Ju siguroj se do të shihni qiellin e hapur dhe lajmëtarë engjëllorë të Perëndisë duke qarkulluar midis Perëndisë në qiell dhe Birit të njeriut në tokë.»

♦ dëshmi për dhunti largpamjeje – ai është profet.

Shenja e parë mesianike: Jezusi e kthen ujin në verë

¹⁻²Pas dy ditësh, në Kanë të Galilese u bë një dasmë. Jezusi ishte i ftuar bashkë me dishepujt e tij. ²Edhe nëna e tij ishte aty.

³Kur mbaroi rezerva e verës, nëna e Jezusit i tha atij: «Nuk kanë më verë! ♦» ⁴Jezusi iu përgjigj: «Se ç'do të bëj unë, është puna ime e jo puna jote! A nuk erdhi koha ime?» ⁵Nëna iu drejtua shërbëtorëve dhe u tha: «Bëni si t'ju urdhërojë ai!» ⁶Në shtëpi ishin gjashtë qypa balte, secili zinte njëqind litra. Ata përdorëshin për pastrimin që cakton Ligji. ⁷Jezusi u tha shërbëtorëve: «Mbushini këto enë me ujë!» Ata i mbushën deri në grykë. ⁸Pastaj i urdhëroi shërbëtorët: «Nxirrni një mostër dhe silljani dollibashit.» Ata vepruan ashtu.

⁹Dollibashi e provoi ujin e kthyer në verë, por nuk e dinte nga kishte ardhur vera; vetëm shërbëtorët që ia kishin sjellë ujin, e dinin. Prandaj e thirri dhëndrin ¹⁰dhe i tha: «Çdo njeri vë më parë në tryezë verën më të mirë dhe, pasi të dehen mysafirët, sjell verë më të keqe. Por ti e ke ruajtur verën më të mirë për në fund!»

¹¹Kjo ishte mrekullia e parë ♦♦ në Kanë të Galilese, të cilën Jezusi e bëri si shenjë mesianike; tregoi madhësinë e tij qiellore dhe nxënësit e tij besuan se ai ishte Mesia.

¹²Pas kësaj Jezusi shkoi bashkë me nënën, vëllezërit dhe nxënësit e tij në Kafarnaum dhe qëndroi atje disa ditë.

♦ Vera simbolizon zakonisht gjakun; kështu Jezusi plotëson atë që i mungonte judaizmit – gjakun e flijimit të pajtimit të Mesisë për t'u dhënë njerëzve jetën e përjetshme.

♦♦ Kështu Gjoni i kundërshtoi gnostikët që pohonin se Jezusi kishte bërë disa mrekulli gjatë fëmijërisë. Shenjat mesianike janë ato mrekulli që, sipas pritjes së hebrenjve, mund t'i kryejë vetëm Mesia.

Jezusi – Perëndia ndër ne

(Mt 21,12-13 ; Mk 11,15-17 ; Lk 19,45-46)

¹³Kur po afrohej festa e Pashkës, Jezusi shkoi në Jerusalem. ¹⁴Në Tempull gjeti tregtarë që shitnin qe, dele dhe pëllumba; edhe ata që merreshin me këmbim parash ishin ulur para tavolinave të tyre. ¹⁵Jezusi bëri një kamxhik litari dhe dëboi nga Tempulli të gjitha delet dhe gjedhët. Përmbysi tavolinat e këmbësve të parave dhe ua derdhi të hollat në tokë. ¹⁶Shitësit e pëllumbave i urdhëroi: «Hiqini këto sende! Mos e bëni treg Shtëpinë e Atit tim!» ¹⁷Më vonë nxënësit kujtuan fjalën e shkruar në Shkrimin e shenjtë: *Dashuria për Shtëpinë Tënde më djeg përbrenda si zjarr!* ¹⁸Atëherë ndërhyrë udhëheqësit e hebrenjve dhe e pyetën: «Si mund ta dimë nëse ti ke të drejtë ta bësh një gjë të tillë? Na jepni dëshmi për këtë!» ¹⁹Jezusi u përgjigj: «Shkatërrojeni këtë Tempull, dhe brenda tri ditësh do ta rindërtoj!» ²⁰Ata iu përgjigjën: «Për ndërtimin e këtij Tempulli na janë dashur dyzet e gjashtë vjet, e ti do ta rindërtoke brenda tri ditësh?» ²¹Por Jezusi fliste për «tempullin» e trupit të tij. ²²Kur u ringjall më vonë nga të vdekurit, nxënësit e mbajtën mend këtë fjalë. Pastaj i besuan Shkrimit të shenjtë dhe asaj që u kishte thënë Jezusi.

Jezusi i njeh mendimet e fshehta

²³Ndërsa Jezusi qëndronte në Jerusalem për festën e Pashkës, kur panë mrekullitë që bëri, shumë veta filluan të besonin se ai ishte Mesia. ²⁴Por Jezusi nuk u zinte besë, sepse i njihte fare mirë qëllimet e tyre.

²⁵Nuk ishte nevoja t'i tregonte ndokush për njerëzit, sepse ai e njihte fare mirë mentalitetin e tyre.

Jezusi dhe judaizmi

3 Njëri prej anëtarëve të Këshillit të lartë ishte një farise me emrin Nikodem. ²Një natë i erdhi Jezusit dhe i tha: «Ne e dimë se Perëndia të dërgoi dhe të emëroi mësues. Vetëm me ndihmën e Perëndisë mund t'i bëjë njeriu mrekullitë që bën ti.» ³Jezusi iu përgjigj: «Të siguroj se vetëm ai që lind sërish mund të ketë vend në mbretërinë e Perëndisë.» ⁴«Si mund të lindë një i rritur përsëri?» – e pyeti Nikodemi. – «A mund të kthehet në mitrën e nënës së tij dhe të lindë për herë të dytë?!» ⁵Jezusi tha: «Të siguroj se vetëm ai që lind me anë të ujit dhe të Shpirtit, mund të hyjë në mbretërinë e Perëndisë.» ⁶Ajo që lind prej njerëzve, mbetet njerëzore. Ajo që është shpirtërore, lind vetëm me anë të Shpirtit të Perëndisë. ⁷Mos u çuditni kur të them: Ju të gjithë duhet të lindni sërish. ⁸Era fryn ku t'i pëlqejë. Megjithatë, dëgjohe vetëm fëshfërima e saj, por nuk dihet se nga vjen ose ku shkon.

Kështu është edhe me ata që lindin me anë të Shpirtit.» ⁹«Si është e mundur kjo?» – pyeti Nikodemi.

¹⁰Jezusi iu përgjigj: «Ti je mësues i njohur në Izrael, e megjithatë nuk e di? ¹¹Unë do të ta tregoj shumë qartë: Ne flasim për gjërat që njohim, dhe dëshmojmë për çfarë shohim. Por askush nuk është gati ta pranojë dëshminë tonë. ¹²Ti nuk më beson kur të flas për gjërat që ndodhin në tokë. Atëherë si mund të më besosh për ato që ndodhin në qiell? ¹³E megjithatë askush nuk ka qenë në qiell përveç meje, Birit të njeriut, që zbrita nga qielli. ¹⁴Dhe ashtu siç e ngriti Moisiu shtyllën me gjarpër bakri botërisht në shkretëtirë, ashtu edhe Biri i njeriut duhet të ngrihet (në kryq), ¹⁵që kushdo që beson në të, të ketë jetën e përjetshme.»

¹⁶Po, Perëndia aq shumë e deshi botën, saqë dha Birin e tij të dashur, që të mos humbasë kushdo që beson në të, por të ketë jetën e përjetshme. ¹⁷Perëndia nuk e dërgoi Birin e tij në botë që t'i dënojë njerëzit, por që t'i shpëtojë ata. ¹⁸Kush beson në Birin e Perëndisë, nuk do të dënohet. Por kush nuk beson, është tashmë i dënuar, sepse nuk e pranoi Birin e dashur të Perëndisë. ¹⁹E ky është shkaku i dënimit: Drita^a erdhi në botë, por njerëzve u pëlqeu më shumë errësira, sepse ata vazhdojnë të veprojnë keq. ²⁰Kushdo që bën keq, e urren Dritën dhe qëndron në errësi, që të mos duken veprat e tij të këqija. ²¹Por ai që e dëgjon të Vërtetën, ♦ vjen te Drita, sepse drita tregon se veprat e tij janë kryer në pajtim me vullnetin e Perëndisë.

♦ Drita shënon Jezusin, kurse e Vërteta Perëndi Atin.

Mesia dhe Gjon Pagëzori

²²Pas kësaj Jezusi shkoi bashkë me nxënësit e tij në krahinën e Judesë. Aty kaloi pak kohë me ta duke pagëzuar njerëzit. ²³Edhe Gjoni po pagëzonte në Einon, afër Salemit, sepse atje kishte shumë burime. Tek ai shkonin gjithnjë e më shumë njerëz për t'u pagëzuar; ²⁴sepse në atë kohë nuk e kishin futur ende në burg. ²⁵Njëherë, ndërmjet disa nxënësve të Gjoni dhe një judeasi lindi grindje për rëndësinë relative të pagëzimeve të ndryshme. ²⁶Për këtë ata shkuan te Gjoni dhe e pyetën: «A të kujtohet njeriu që të bëri vizitë matanë Jordanit, të cilin ti e tregove me gisht? Tani po pagëzon dhe ai, dhe të gjithë shkojnë tek ai!»

²⁷Gjoni iu përgjigj: «Askush nuk mund të bëjë atë për të cilën Perëndia nuk i ka dhënë pushtet. ²⁸Ju vetë mund të dëshmoni se thashë: Unë nuk jam Mesia, por jam vetëm i dërguari i tij. ²⁹Kush merr nusen, ♦ është dhëndri. ♦♦ Nuni ♦♦ rri thjesht pranë tij. Kur dëgjon që dhëndri ngazëllohet, gëzohet edhe ai. I tillë është edhe gëzimi im; ai ka arritur kulmin. ³⁰Ndikimi i tij duhet të shtohet, kurse ndikimi im duhet të zvogëlohet. ³¹Kush vjen nga lart, është mbi të gjithë të tjerët. Kush është prej tokës, i takon tokës dhe flet ashtu siç flasin njerëzit. Por kush vjen nga qielli, ³²flet për atë që ka parë e dëgjuar. E megjithatë askush nuk e dëgjon. ³³Kush e dëgjon, mëson se Perëndia thotë të vërtetën. ³⁴Ai që vjen me fuqi të plotë nga Perëndia, flet fjalët e Perëndisë, sepse Perëndia e frymëzon me Shpirtin e vet. ³⁵Ati e do Birin dhe i dha atij fuqi të plotë. ³⁶Kush beson në Birin, ka jetën e përjetshme. Kush nuk i nënshtrohet Birit, nuk do ta gjejë kurrë jetën e përjetshme, por do të mbetet gjithmonë nën zemërimin e Perëndisë.»

♦ populli i Zotit, ♦♦ Mesia. ♦♦♦ Gjon Pagëzori

Mesia dhe samarianët

4 Parisenjtë dëgjuan se Jezusi po fitonte më shumë nxënës se Gjoni, dhe po i pagëzonte. ²Në të vërtetë, Jezusi nuk pagëzonte vetë, por nxënësit e tij. ³Kur mori vesh se çfarë flitnin njerëzit për këtë, Jezusi u largua nga Judeja dhe u kthye në Galile. ⁴Udha e tij kalonte nëpër Samari. ⁵Kështu iu afrua fshatit Sukar, i cili shtrihet jo larg nga fusha që Jakovi i la birit të tij, Jozefit. ⁶Atje ndodhej pusi i Jakovit. Jezusi ishte i lodhur nga udha e gjatë dhe u ul pranë pusit. Ishte afërsisht ora gjashtë e mbrëmjes. ⁷⁻⁸Nxënësit e tij ishin nisur për të blerë ushqim. Pas pak pusit iu afrua një grua samariane për të nxjerrë ujë, dhe Jezusi i tha: «Më jep të pi pak ujë!» ⁹Gruaja iu përgjigj: «Ti je hebre, kurse unë samariane. Si mund të më lutesh ti mua, një gruaje samariane, për pak ujë?» — Hebrejtë i shmangen çdo kontakti me samarianët — ¹⁰Jezusi iu përgjigj: «Po ta dije se çfarë dëshiron të të dhurojë Perëndia dhe se kush është ai që po të lutet për pak ujë, atëherë ti do t'i luteshe atij, dhe ai do të të jepte ujë

burimi!»¹¹ «Ti nuk ke as kovë, – tha gruaja, – e pusi është i thellë. Atëherë nga mund të marrësh ujë burimi?»¹² Këtë pus na e ka lënë i pari ynë, Jakovi. Në të piu ai vetë, si dhe bijtë e tij dhe bagëtitë e tij. Mos do të thuash se ti je më i madh se Jakovi?»¹³ Jezusi iu përgjigj: «Kushdo që e pi këtë ujë, do të ketë përsëri etje.¹⁴ Kurse kush do të pijë ujin që do t'ia jap unë, nuk do të ketë më etje kurrë, sepse uji që do t'ia jap unë, do të bëhet në të burim i jetës së përjetshme.»¹⁵ «Më jep mua nga ai ujë, – i tha gruaja, – e atëherë nuk do të kem më etje e nuk do të më duhet të vij këtu që të nxjerr ujë!»¹⁶ Jezusi i tha: «Shko e sill burrin tënd këtu!»¹⁷ «Unë nuk kam burrë», – i tha ajo. «Mirë the, – ia ktheu Jezusi, «Nuk kam burrë». ¹⁸Je martuar pesë herë, dhe ai me të cilin jeton, nuk është burri yt! Për këtë the të vërtetën!»¹⁹ «Po shoh se je profet», – i tha gruaja. ²⁰ – «Të parët tanë e adhuruan Perëndinë (në tempullin tonë) në këtë mal. Ju hebrej pothoni të kundërtën; se Jerusalemi është vendi ku duhet të adhurohet Perëndia.»²¹ Jezusi i tha: «Më beso mua, po vjen koha kur njerëzit nuk do ta adhurojnë Atin as në këtë mal, as në Jerusalem. ²²Ju samarianët vërtet nuk e njihni Perëndinë që adhuron; por ne e njohim, sepse Shpëtimtari vjen nga hebrejtë. ²³⁻²⁴Por po vjen koha, e tashmë filloi kur Shpirti i së Vërtetës do t'i bëjë njerëzit të aftë ta adhurojnë Atin në çfarëdo vendi. Perëndia është krejtësisht ndryshe nga kjo botë; ai është Shpirti i fuqishëm, e ata që duan ta adhurojnë, duhet të jenë të rilindur me anë të Shpirtit të së Vërtetës. Perëndia dëshiron të adhurohet nga njerëz të tillë.»²⁵ Gruaja i tha: «E di se do të vijë Mesia, që quhet Krisht. Kur të vijë, do të na zbulojë gjithçka.»

²⁶Jezusi iu përgjigj: «Unë jam Mesia, unë që po flas me ty!»

²⁷Pikërisht në këtë çast arritën nxënësit e tij. U habitën shumë pse ai po fliste me një grua. Por askush nuk e pyeti: «Ç'kërkon prej saj?» ose «Pse po flet me të?»²⁸ Gruaja la qypin, shkoi në fshat dhe u tha njerëzve: ²⁹«Ejani të shihni njeriun që më tregoi gjithçka që kam bërë. A mos është ai Mesia?»³⁰ Pastaj Jezusi i dolën të gjithë përpara.

Nxënësit e Jezusit shfrytëzojnë punën e Gjonit në Samari

³¹Ndërkohë nxënësit i thirrën Jezusit: «Rabin, ha diçka!»³² Por ai iu përgjigj: «Unë jetoj me një lloj ushqimi që ju nuk e njihni.»³³ Ata pyetën njëri-tjetrin: «A mos i solli ndokush ushqim?»³⁴ Jezusi u tha: «Ushqimi im është të dëgjoj Atë që më dërgoi dhe të bëj veprën me të cilën më ngarkoi Ai. ³⁵Ju mendoni sipas proverbit: 'Të korrat vijnë pas katër muajsh!' Por unë po ju them: Shikoni arat. Gruri është gati për korre. ³⁶Kush korr tani, merr pagën dhe mbledh frytin për jetën e përjetshme. Ai gëzohet për pagën e tij bashkë me atë që mbjell. ³⁷Por proverbi realizohet kur thuhet se 'njëri mbjell, kurse tjetri korr'. ³⁸Unë ju dërgova për të korrur në fushën që nuk e punuat. Të tjerët ♦ punuan aty përpara jush, e ju shfrytëzoni punën e tyre.»³⁹ Shumë samarianë në atë vend filluan të besonin në Jezusin në bazë të dëshmisë së gruas: 'Më tregoi gjithçka që kam bërë.'⁴⁰ Kur shkuan tek ai, iu lutën të rrinte tek ata, dhe ai qëndroi dy ditë midis tyre. ⁴¹Edhe të tjerët besuan në Jezusin, në bazë të fjalëve të tij. ⁴²Ata i thanë gruas: «Tani nuk besojmë (vetëm) pse na tregove ti; e dëgjuam vetë dhe e dimë se ai është me të vërtetë Shpëtimtari i botës.»

♦ aludim për punën përgatitore të Gjon Pagëzorit dhe dishepuje të tij në Samari.

Shenja e dytë mesianike: Kur Ai flet, bëhet çdo gjë; kur jep urdhër, zbatohet (Psalmi 33, 9).

⁴³Pasi qëndroi atje dy ditë, Jezusi u nis nga krahina dhe shkoi nëpër Galile. ⁴⁴Ai kishte thënë vetë: 'Profeti nuk nderohet në vendlindjen e tij.'⁴⁵ Por kur mbërriti në Galile, njerëzit e pritën mirë. Ata kishin qenë në festën e Pashkës në Jerusalem dhe kishin parë çdo gjë që Jezusi kishte bërë atje në kohën e festës. ⁴⁶Jezusi erdhi përsëri në Kanë të Galile, ku e kishte kthyer ujin në verë. Në Kafarnaum banonte një njeri që ishte në shërbimin mbretëror; biri i tij ishte i sëmurë. ⁴⁷Kur dëgjoji se Jezusi kishte ardhur nga Judeja në Galile, shkoi tek ai dhe iu lut: «Eja në Kafarnaum dhe shëroje birin tim; ai është në prag të vdekjes.»⁴⁸ Jezusi i tha: «Ju të gjithë më besoni vetëm kur shihni mrekullitë dhe veprat e mëdha që po bëj.»⁴⁹ Njeriu iu lut: «Eja me mua, para se të më vdesë biri!»⁵⁰ «Kthehu në shtëpi, – i tha Jezusi, – se biri t'u shërua!» Njeriu e besoi atë që tha Jezusi, dhe shkoi. ⁵¹Rrugës për në shtëpi i dolën përpara shërbëtorët e tij dhe i thanë: «Biri t'u shërua!»⁵² I pyeti se kur kishte filluar të bëhej më mirë dhe ata iu përgjigjën: «Dje rreth orës shtatë të mbrëmjes e liruan ethet!»⁵³ Atëherë i ati e kuptoi se kjo kishte ndodhur pikërisht në atë orë kur Jezusi i kishte thënë: «Biri t'u shërua!» Që atëherë ai besoi në Jezusin, dhe bashkë me të, e gjithë shtëpia e tij. ⁵⁴Kjo ishte mrekullia e dytë që Jezusi bëri pasi u kthye nga Judeja në Galile.

Shenja e tretë mesianike: Paralitkët do të kërcejnë nga gëzimi (Isaia 35,6)

5 Pas pak u bë një festë e hebrejve dhe Jezusi shkoi në Jerusalem. ²Pranë Portës së Deleve, në Jerusalem, ndodhet një banjë popullore me pesë galeri të hapura. Aramaisht ajo quhet Bet-Eshda. ³Në këto galeri kishte shumë të sëmurë, si: të verbër, të paralizuar dhe tuberkulozë. Ata pritnin lëvizjen e ujit. ⁴Në të vërtetë, herë pas herë vinte një engjëll i Zotit dhe e dallgëzonte ujin, dhe ai që hynte i pari në pellg pas dallgëzimit të ujit, shërohej pavarësisht se nga ç'sëmundje vuante. ⁵Ndër ta ishte një njeri i sëmurë që prej 38 vjetësh. ⁶Jezusi pa se ai ishte shtrirë aty. Ai e dinte se sa kohë vuante nga sëmundja e

tij dhe e pyeti: «A dëshiron të shërohesh?» ⁷I sëmuri iu përgjigj: «Nuk kam asnjëri për të më ndihmuar të zbres në ujë kur uji fillon të lëvizë. Kur përpiqem vetë, gjithnjë shkollon dikush tjetër para meje.» ⁸Jezusi i tha: «Ngrihu, merre shtrojën tënde dhe ec!» ⁹Ai u shërua menjëherë. Mori shtrojën e tij dhe eci përsëri. Kjo ngjarje ndodhi një të shtunë. ¹⁰Për këtë arsye udhëheqësit fetarë i thanë njeriut që ishte shëruar: «Sot është e shtunë – ndalohet ta mbash shtrojën tënde!» ¹¹Ai iu përgjigj: «Njeriu që më shëroi, më urdhëroi ta marr shtrojën time e të ecë.» ¹²Ata e pyetën: «Kush qenka ai që të urdhëroi të marrësh shtrojën e të ecësh?» ¹³Por ai nuk dinte gjë. Jezusi tashmë ishte larguar nga vendi për shkak të grumbullimit të njerëzve.

¹⁴Më vonë Jezusi e ndeshi atë person në Tempull dhe i tha: «Dëgjo mirë! Tani je i shëndoshë. Mos bëj mëkat më, përndryshe do të të ndodhë diçka më e keqe.»

¹⁵I shëruari shkoi dhe i lajmëroi udhëheqësit fetarë se Jezusi kishte qenë ai që e kishte shëruar. ¹⁶Që atëherë Jezusin filluan ta përndiqnin sepse kishte shëruar të shtunën. ¹⁷Por Jezusi u tha: «Ati im është gjithnjë në veprim, ashtu edhe unë.»

¹⁸Pas kësaj ata ishin edhe më të vendosur ta vritnin. Në të vërtetë, Jezusi jo vetëm që kishte shkelur rregullin e së shtunës, por madje edhe pohonte se Perëndia ishte Ati i tij, dhe kështu barazohej me Perëndinë.

Fuqia e plotë e Birit

¹⁹Jezusi u dha këtë përgjigje qortimeve të tyre: «Ju siguroj se Biri nuk mund të bëjë asgjë nga vetja. Ai vepron vetëm sipas shembullit të Atit. Atë që bën Ai, e bën edhe Biri. ²⁰Ati i sqaron të gjitha ato që bën Ai, sepse e do. Ai do ta ngarkojë me detyra edhe më të mëdha, dhe ju do të çuditëni për këto. ²¹Ashtu siç i ringjall Ati të vdekurit dhe u jep atyre jetën e re, po ashtu edhe Biri ia jep jetën atij që do. ²²Ati i dorëzoi Birit tërë pushtetin e tij gjykues; ai vetë nuk i shpall askujt vendim gjyqësor. ²³Të gjithë duhet ta nderojnë Birin siç nderojnë edhe Atin. Kush nuk e nderon Birin, nuk e nderon as Atin që e dërgoi. ²⁴Ju siguroj se të gjithë ata që e dëgjojnë fjalën time dhe i besojnë Atij që më dërgoi, do të jetojnë përgjithmonë. Ata nuk do të dënohen. Tashmë kanë kaluar nga vdekja (shpirtërore) në jetën e përjetshme. ²⁵Ju siguroj se koha po afrohet — tashmë filloi — kur të vdekurit do të dëgjojnë zërin e Birit të Perëndisë, e kush e dëgjon, do të kthehet në jetë. ²⁶Ati është burimi i tërë jetës dhe ai i dha Birit pushtetin për ta dhuruar jetën siç bën vetë ai. ²⁷Ai e emëroi Birin gjykatës, sepse ai është Biri i njeriut. ²⁸Mos u çuditni! Po vjen koha kur të gjithë ata që pushojnë në varre, do të dëgjojnë zërin e tij ²⁹dhe do të dalin. Kush ka bërë mirë, do të ringjallet për të marrë jetën e përjetshme; kurse kush ka bërë keq, do të ringjallet për të marrë dënimin e tij. ³⁰Unë nuk mund të bëj asgjë nga vetja, por shpall vendimin gjyqësor ashtu siç më thotë Ati. Vendimi im është i drejtë, sepse nuk zbatoj vullnetin tim, por vullnetin e Atij që më dërgoi.

Dëshmitarët për Jezusin

³¹Në qoftë se do të dëshmoja për vetveten, dëshmia ime nuk do të ishte e pranueshme. ³²Por kam një dëshmitar që dëshmon për mua, dhe unë e di se ai flet të vërtetën për mua. ³³Ju dërguat lajmëtarë te Gjoni, dhe dëshmia e tij për mua është e vërtetë. ³⁴Unë, vetë, nuk kam nevojë që njerëzit të dëshmojnë për mua; i referohem Gjonit vetëm sepse dëshiroj që ju të shpëtoni. ³⁵Gjoni i ngjante kandilit të ndezur, dhe për pak kohë u gëzuat për dritën e tij. ³⁶Por unë zotëroj dëshminë që ia kalon shumë më tepër dëshmisë së Gjonit për mua: veprat me të cilat Ati im më ngarkoi dhe të cilat i kryej. Ato flasin për mua dhe vërtetojnë se më dërgoi Ati im. ³⁷Kështu dëshmohet për mua vetë Ati që më dërgoi. Ju nuk e dëgjuat kurrë zërin e tij, as e patë formën e tij. ³⁸Fjala e tij nuk zuri vend te ju, sepse ju nuk besoni në atë që Ai dërgoi. ³⁹Ju kërkoni në Shkrimet e shenjta dhe mendoni se duke i pasur ato, keni edhe jetën e përjetshme — dhe pikërisht ato dëshmojnë për mua. ⁴⁰Por ju nuk jeni gati të vini tek unë për ta gjetur jetën e përjetshme. ⁴¹Unë nuk kërkoi të nderohem nga njerëzit. ⁴²Ju njoh; në zemrat tuaja nuk ka dashuri për Perëndinë. ⁴³Unë kam ardhur në emër të Atit tim, por ju nuk më pranoni. Por kur të vijë ndonjë tjetër ♦ në emrin e vet, ju do ta pranoni. ⁴⁴Për ju më shumë rëndësi ka të pranoni miratim nga njëri-tjetri; por nuk e kërkoni miratimin që vjen nga Perëndia. Prandaj nuk jeni ende në gjendje të më besoni mua. ⁴⁵Mos mendoni se do t'ju akuzoj para Atit tim. Moisiu ju akuzon, po ai Moisi tek i cili varni shpresat tuaja. ⁴⁶Në qoftë se besonit me të vërtetë në Moisiun, do të besonit edhe në mua; sepse ai shkroi për mua. ⁴⁷Por kur ju nuk i besoni asaj që ai shkroi për mua, si mund t'u besoni fjalëve të mia?»

♦ aludim për mesinë e remë, antikrishtin.

Shenja e katërt mesianike: Ai do ta ushqejë popullin e tij si bariu (Isaia 40,11)

(Mt 14,18-21; Mk 6,30-44; Lk 9,10-17)

6 Pastaj Jezusi kaloi në bregun tjetër të liqenit të Galileës, i cili quhet edhe liqeni i Tiberiadit. ²Atë e ndiqte një grumbull i madh njerëzish, sepse e kishin parë se si i kishte shëruar të sëmurët. ³Jezusi u ngjiti në një kodër dhe u ul të rrinte bashkë me nxënësit e tij. ⁴Ishte pak para festës së Pashkës.

⁵Jezusi ngriti sytë dhe pa një grumbull njerëzish që po i afrohej. Ai iu drejtua Filipit dhe i tha: «Ku mund

të blejmë ushqim të mjaftueshëm për gjithë këta njerëz?»⁶ U shpreh kështu për ta vënë Filipin në provë, sepse ai e dinte se ç'do të bënte. ⁷Filipi iu përgjigj: «As dyqind monedha të argjendta nuk do të mjaftonin për t'i dhënë secilit nga një thërrime.»⁸ Andreu, një nxënës tjetër, vëllai i Simon Pjetrit, tha: ⁹«Këtu është një djalosh që ka pesë bukë elbi dhe dy peshq. Por çfarë mund të jenë ato për gjithë këta njerëz?»¹⁰ «Thuajuni njerëzve të ulen!» – tha Jezusi. U ulën mbi barin e dendur që mbulonte tokën në atë vend. Ishin rreth pesë mijë burra. ¹¹Jezusi mori bukët, tha lutjen e falënderimit dhe ua ndau njerëzve. Kështu bëri edhe me peshqit, e të gjithë u ngopën. ¹²Pasi u ngopën, Jezusi u tha nxënësve: «Mblidhni tepricat, që të mos prishet asgjë.»¹³ Kështu bënë dhe mbushën dymbëdhjetë shporta me tepricat. Kjo kishte tepruar prej pesë bukëve të elbit. ¹⁴Kur njerëzit panë se ç'kishte bërë Jezusi, thanë: «Ky është, pa dyshim, Profeti që duhet të vijë në botë!»¹⁵ Jezusi e dinte se tani kishin ndër mend ta kapnin për ta bërë mbret. Prandaj u largua e shkoi përsëri në mal, krejtësisht vetëm.

Jezusi ecën mbi ujë

(Mt 14,22-23; Mk 6,45-62)

¹⁶Kur u ngrys, nxënësit e tij shkuan në breg të liqenit. ¹⁷Hipën në një lundër dhe lundruan në bregun tjetër të detit për në Kafarnaum. Ishte errësuar dhe Jezusi nuk kishte ardhur ende tek ata. ¹⁸Moti ishte shumë i stuhishëm dhe liqeni ishte me dallgë. ¹⁹Nxënësit kishin lundruar pesë kilometra nëpër liqen. Papritur panë Jezusin duke ecur mbi ujë dhe duke iu afruar lundrës së tyre. I pushtoi frika. ²⁰Por Jezusi u tha: «Mos u frikësoni. Jam unë!»²¹ Ata donin ta merrnin në lundër, por menjëherë arritën në breg, pikërisht në atë vend për ku ishin drejtuar.

Jezusi është buka jetëdhënëse

²²Të nesërmen grumbulli i njerëzve që kishte mbetur në anën tjetër të liqenit, u kujtua se në breg ishte vetëm një lundër. Njerëzit e dinin se Jezusi nuk kishte hipur në lundër dhe se nxënësit ishin nisur pa të. ²³Ndërkaq kishin mbërritur lundra të tjera nga Tiberiadi pranë vendit ku Zoti kishte thënë lutjen e falënderimit dhe ku grumbulli kishte ngrënë bukë. ²⁴Tashmë kur njerëzit panë se aty nuk ishte më as Jezusi, as nxënësit e tij, hipën në lundra dhe u nisën për në Kafarnaum ku donin të takonin Jezusin. ²⁵Në të vërtetë, Jezusin e gjetën në bregun tjetër të liqenit dhe e pyetën: «Kur arrite këtu?»²⁶ Jezusi u përgjigj: «Unë e di mirë se ju po më kërkonit vetëm sepse hëngrët bukë dhe u ngopët. Ju nuk kuptuat se veprat e mia janë shenja. ²⁷Mos u mundoni për ushqimin që prishet, por për ushqimin që zgjat deri në jetën e përjetshme. Këtë ushqim do t'ju jap unë, Biri i njeriut, sepse Perëndia, Ati im, më ka dhënë për këtë fuqi të plotë.»²⁸ Pastaj pyetën: «Ç'duhet të bëjmë ne për të zbatuar vullnetin e Perëndisë?»²⁹ Jezusi u përgjigj: «Perëndia kërkon vetëm një gjë nga ju; ju duhet të besoni në atë që Ai dërgoi.»³⁰ Ata ia kthyen: «Cilën shenjë të veçantë të pushtetit tënd do të na tregosh, që të besojmë në ty? Ç'do të bësh?»³¹ Të parët tanë e hëngrën manën në shkretëtirë, siç thuhet në Shkrimin e shenjtë: *U dha të hanin bukë nga qielli.*³² Jezusi u përgjigj: «Po ju them me ngulm: Mos u mashtroni, buka që ju dha Moisiu, nuk ishte qiellore, ndërsa Ati im ju jep bukën e vërtetë nga qielli. ³³Buka që vjen nga qielli e që i jep botës jetën – kjo është me të vërtetë buka e Perëndisë.»³⁴ Ata thanë: «Na e jep gjithnjë këtë bukë.»³⁵ «Unë jam buka, – u tha Jezusi, – që jep jetën. Kush vjen tek unë, nuk do të ketë më uri. Kush beson në mua, nuk do të ketë më etje. ³⁶Tashmë ju thashë se nuk doni të besoni në mua, megjithëse më shihni. ³⁷Të gjithë ata që më i dha Ati, do të vijnë tek unë, dhe nuk do të nxjerr jashtë asnjërin prej atyre që do të vijnë tek unë. ³⁸Unë erdha nga qielli që të bëj jo vullnetin tim, por vullnetin e Atij që më dërgoi. ³⁹Dhe Ai kërkon prej meje që të mos humbas asnjërin prej atyre që më dha Ai. Përkundrazi, unë do t'i ringjall të gjithë ditën e fundit për jetën e përjetshme. ⁴⁰Ati im do që të gjithë ata që e shohin Birin dhe besojnë në të, të kenë jetën e përjetshme. Unë do t'i ringjall nga të vdekurit ditën e fundit.»⁴¹ Dëgjuarit u skandalizuan ngaqë ai kishte thënë: «Unë jam buka që zbriti nga qielli.»⁴² Ata thanë: «I njohim prindërit e tij! Megjithatë, ai është Jezusi, biri i Jozefit! Si mund të pohojë se ka zbritur nga qielli?»⁴³ Jezusi u tha: «Mos u zemëroni!⁴⁴ Tek unë mund të vijë vetëm ai të cilin Ati që më dërgoi, e tërheq tek unë. Të gjithë ata që vijnë tek unë, do t'i ringjall nga të vdekurit ditën e fundit. ⁴⁵Profetët kanë shkruar: *Të gjithë do të mësohen nga Perëndia.* Por, për ta dëgjuar mësimin e Atit dhe për ta përvetësuar atë, ju duhet të vini tek unë. ⁴⁶Por kjo nuk do të thotë se ndokush e ka parë ndonjëherë Atin. Atin e ka parë vetëm ai që zbriti nga Perëndia.

Rëndësia e flijimit pajtues të Jezusit për faljen e mëkateve

⁴⁷Ju siguroj se kushdo që beson në mua, do të jetojë përgjithmonë. ⁴⁸Unë jam buka që jep jetën. ⁴⁹Të parët tuaj e hëngrën manën në shkretëtirë, e megjithatë vdiqën. ⁵⁰Por kush ha bukën që vjen nga qielli, nuk do të vdesë. ⁵¹Unë jam buka e gjallë që erdhi nga qielli. Secili që ha këtë bukë, do të jetojë përgjithmonë. Buka që do të jap unë, është trupi im. Unë e jap (të flijohet), që bota të jetojë.»⁵² Kjo shkaktoi midis dëgjuësve një grindje të madhe. «Si mund të na japë ky njeri trupin e vet për ta ngrënë?» – pyetën ata. ⁵³Jezusi u tha: «Ju siguroj se nuk keni asnjë pjesë në jetën (e përjetshme) në qoftë se nuk e hani trupin e Birit të njeriut dhe nuk e pini gjakun e tij. ⁵⁴Kush ha trupin tim dhe pi gjakun

tim, ♦ ka jetën e përjetshme, dhe unë do ta ringjall ditën e fundit. ⁵⁵Në të vërtetë, trupi im është ushqimi i vërtetë dhe gjaku im është pija e vërtetë. ⁵⁶Kush ha trupin tim dhe pi gjakun tim, jeton në mua dhe unë në të. ⁵⁷Ati, prej të cilit vjen e tërë jeta, më dërgoi mua, dhe unë jetoj me anën e Tij. Kështu, edhe ai që më ha, do të jetojë me anën time. ⁵⁸Kjo është buka që zbriti nga qielli. Kjo është krejtësisht e ndryshme nga ajo që hëngrën të parët tuaj, sepse ata vdiqën. Por kush e ha këtë bukë, do të jetojë përgjithmonë.» ⁵⁹Këtë predikim Jezusi e mbajti në sinagogën e Kafarnaumit.

♦ terminologji e besëlidhjes; d.m.th. kush hyn në besëlidhjen e re që Perëndia lidhi me anën e flijimit të Jezusit.

Fjalët që të çojnë në jetën e përjetshme

⁶⁰Shumë prej dishepujve të tij e dëgjuan këtë dhe thanë: «Ajo që flet ai, nuk durohet! Gjëra të tilla nuk mund t'i dëgjojmë.» ⁶¹Jezusi vuri re se ata u skandalizuan. Prandaj u tha: «A është kjo e tepërt për ju? ⁶²Por çfarë do të thoni kur të më shihni mua, Birin e njeriut, duke u ngritur atje ku isha më parë? ⁶³Shpirti i Perëndisë jep jetë; gjërat njerëzore nuk janë në gjendje ta bëjnë këtë. Por fjalët që ju thashë, janë të frymëzuara nga Shpirti dhe sjellin jetën. ⁶⁴E megjithatë disa prej jush nuk besojnë në mua.» Jezusi e dinte qysh në fillim se kush nuk do të besonte në të dhe kush do ta tradhtonte. ⁶⁵Shtoi: «Për këtë arsye ju thashë; Tek unë mund të vijnë vetëm ata që Perëndia i ka bërë të aftë që të vijnë.» ⁶⁶Kur dishepujt e tij e dëgjuan këtë, shumë prej tyre i kthyen shpinën dhe nuk deshën ta ndiqnin më. ⁶⁷Pastaj Jezusi i pyeti dymbëdhjetë nxënësit: «Po ju, çfarë keni ndër mend? A doni të më lini edhe ju?» ⁶⁸Simon Pjetri iu përgjigj: «O Zot, te kush tjetër mund të shkojmë? Fjalët e tua sjellin jetën e përjetshme. ⁶⁹Besojmë dhe e dimë se ti je i Dërguari i Perëndisë.» ⁷⁰Jezusi iu përgjigj: «Unë vetë ju zgjodha ju të dymbëdhjetët, e megjithatë njëri prej jush është djall!» ⁷¹E kishte fjalën për Judën, birin e Simonit nga Karioti, sepse Juda ishte njëri prej dymbëdhjetë të besuarve, pikërisht ai që më vonë e tradhtoi Jezusin.

Jezusi dhe vëllezërit e tij

7 Pas kësaj Jezusi vazhdoi të udhëtonte nëpër Galile. Ai nuk donte të shkonte në Jude, sepse udhëheqësit fetarë atje kishin ndër mend ta vritnin. ¹Ishte afruar festa e Tëbanave. ²Atëherë vëllezërit e tij i thanë: «Largohu nga kjo krahinë dhe shko në Jude, që dishepujt e tu t'i shohin atje mrekullitë që bën. ³Në qoftë se ndokush kërkon të bëhet i njohur, nuk fshihet. Meqë ti bën gjëra të tilla, atëherë kujdesu që me to të njihet e gjithë bota!» ⁴Në të vërtetë, as vëllezërit e tij nuk besonin në të. ⁵Jezusi u tha: «Koha ime e caktuar nuk ka ardhur ende. Për ju, përkundrazi, çdo kohë është e përshtatshme. ⁶Bota nuk mund t'ju urrejë, ndërsa mua më urren, sepse unë vazhdoj të vë në dukje fajin e saj. ⁷Shkoni ju në këtë festë. Unë nuk do të vij (ende) me ju, sepse koha ime nuk ka ardhur ende.» ⁸Pasi tha këto fjalë, u ndal në Galile.

Jezusi në festën e Tëbanave

¹⁰Pasi vëllezërit e tij ishin nisur për në festë, shkoi edhe Jezusi; por nuk tregoi. ¹¹Udhëheqësit e kërkonin midis pjesëmarrësve të festës. «Ku është ai?» – pyetën ata. ¹²Në popull po flitej shumë për të. «Është njeri i mirë!» – thanë disa. Të tjerët thanë: «Jo, ai po mashtron popullin!» ¹³Por askush nuk fliste haptazi për të, sepse kishin frikë nga udhëheqësit fetarë. ¹⁴Kur kaloi gjysma e ditëve të festës, Jezusi shkoi në Tempull dhe filloi t'i jepte mësim popullit. ¹⁵Njerëzit ishin shumë të habitur dhe thoshin: «Ky nuk ka pasur formim rabinik. Si mund ta njohë kaq mirë Shkrimin e shenjtë?» ¹⁶Jezusi iu drejtua atyre dhe tha: «Nuk e fitova diturinë nga vetja. E kam nga Perëndia që më dërgoi. ¹⁷Kush është gati ta dëgjojë Perëndinë, do të vërejë nëse mësimi im vjen nga Perëndia ose nëse unë paraqes mendimet e mia. ¹⁸Kush paraqet mendimet e veta, kërkon nderin e vet. Por kush kërkon nderin e Atij që e dërgoi, është i besueshëm. Nuk mund të akuzohet për asnjë të keqe. ¹⁹Moisiu jua dha Ligjin. Por asnjë nga ju nuk jeton sipas Ligjit. Përse doni të më vritni?» ²⁰Turma iu përgjigj: «Ti je i marrë! Kush do të të vrasë?» ²¹Jezusi u përgjigj: «Këtu në Jerusalem bëra vetëm një mrekulli, ♦ e ju nuk e miratoni. ²²Ju i rrethpritni bijtë tuaj, në rast nevojë edhe të shtunën, sepse Moisiu urdhëroi që fëmijët tuaj të rrethpriten ditën e tetë të lindjes. — Në të vërtetë, të parët tuaj e përdorën për herë të parë rrethprerjen, e jo Moisiu. — ²³Edhe në qoftë së është e shtunë, djali i plagosni një pjesë të trupit të tij, që të mos shkelni rregulloret e Moisiut. Atëherë pse duhet të zemëroheni me mua, ngaqë kam shëruar të shtunën tërë trupin e njeriut? ²⁴Mos e shqyrtoni çështjen nga ana njerëzore, por nga ana hyjnore.»

♦ d.m.th. shërimi i njeriut pranë pellgut Bet-Eshda (shih kap. 5).

A është Jezusi Mesia?

²⁵Disa njerëz në Jerusalem thoshin: «Shikoni! Ky është njeriu që kërkojnë të vrasin. ²⁶Po flet botërisht, e askush nuk e kundërshton. Mos vallë anëtarët e Këshillit të Lartë kanë ardhur në përfundimin se ai është Mesia? ²⁷Por, kur të paraqitet Mesia, askush nuk do ta dijë se nga vjen. ♦ Prejardhjen e këtij njeriu e di

kushdo!»

²⁸Jezusi po predikonte në Tempull. Ai thirri me zë të lartë: «A e dini me të vërtetë se kush jam unë e nga vij? Nuk erdha në emrin tim, por Ai që më dërgoi meriton besimin tuaj. Ju nuk e njihni Atë. ²⁹Ndërsa unë e njoh, sepse dola prej Tij dhe Ai më dërgoi.» ³⁰Pastaj deshën ta arrestonin. Por askush nuk mund të vinte dorë në të, sepse koha e tij nuk kishte ardhur akoma. ³¹Shumë veta nga turma filluan të besonin në të dhe thanë: «Kur të vijë, a do të bëjë Mesia më shumë mrekulli se ç'bëri ky?»

♦ pikëpamje jashtëbiblike e judaizmit të mëvonshëm.

Rojtarët dërgohen për të arrestuar Jezusin

³²Kur dëgjuan se populli po fliste për të, farisenjtë dërguan në marrëveshje me kryepriiftërinjtë, disa rojtarë që ta arrestonin. ³³Jezusi tha: «Do të qëndroj edhe për pak kohë midis jush; pastaj do të shkoj tek Ai që më dërgoi. ³⁴Atëherë do të më kërkoni, por nuk do të më gjeni; sepse atje ku po shkoj unë, ju nuk mund të vini.» ³⁵Njerëzit i thanë njëri-tjetrit: «Ku do të shkojë, që të mos e gjejmë? Mos ka ndër mend të shkojë te hebrejtë që janë shpërndarë nëpër grekët, e t'i mësojë ata? ³⁶Ç'është kjo që tha: 'Do të më kërkoni, por nuk do të më gjeni' dhe 'Atje ku po shkoj unë, ju nuk mund të vini'?»

Jezusi është plotësimi i premtimeve për festën e Tëbanave

³⁷Ditën e fundit, e cila ishte dita më e rëndësishme e festës, Jezusi zuri vend para popullit e tha me zë të lartë: «Kush ka etje, të vijë tek unë e të pijë. ³⁸Kush beson në mua, siç thuhet në Shkrimin e shenjtë, *atij* (d.m.th. Mesisë) *do t'i rrjedhë nga zemra burimi i ujit të gjallë.*» ³⁹Me këtë Jezusi kishte parasysht Shpirtin e shenjtë, të cilin duhej ta merrnin ata që besonin në të. Atëherë Shpirti i shenjtë nuk ishte dhënë akoma, sepse Jezusi nuk ishte ngritur ende në qiell.

⁴⁰Kur e dëgjuan këtë, shumë veta nga turma thanë: «Ky është me të vërtetë Profeti!» ⁴¹Ndërsa të tjerët thanë: «Ky është Mesia». Por edhe të tjerët thanë: «Mesia nuk vjen nga Galileja. ⁴²A nuk thuhet në Shkrimin e shenjtë se Mesia duhet të vijë nga pasardhësit e Davidit, nga fshati Bet-Lehem, sepse aty ka jetuar Davidi?» ⁴³Prandaj, në popull kishte mosmarrëveshje për të. ⁴⁴Disa prej tyre kërkuan ta arrestonin, por askush nuk vuri dorë mbi të.

Udhëheqësit e hebrenjve nuk besojnë në të

⁴⁵Rojtarët e Tempullit u kthyen. Kryepriiftërinjtë dhe farisenjtë i pyetën: «Përse nuk e sollët këtu?»

⁴⁶Rojtarët u përgjigjën: «Domëthënë nuk ka folur ndonjëherë si ky njeri!» ⁴⁷«Ashtu ju mashtroi edhe ju!» – thanë farisenjtë. ⁴⁸«A njihni ndonjë nga anëtarët e Këshillit të Lartë ose një farise që beson në të? ⁴⁹Turma beson në të sepse nuk e njeh Ligjin e Moisiut, dhe kështu qëndron nën mallkimin e Perëndisë!»

⁵⁰Pastaj Nikodemi, njëri prej farisenjve, që më parë e kishte vizituar Jezusin, tha: ⁵¹«Sipas Ligjit tonë ndalohet të dënohet ndokush, pa qenë marrë në pyetje. Më parë duhet hetuar nëse e ka shkelur Ligjin.»

⁵²«Edhe ti, siç duket, vjen nga Galileja», – ia kthyen ata. – «Lexoje Shkrimin e shenjtë me më shumë kujdes e do të shohësh se Profeti ♦ nuk do të lindë në Galile!» [⁵³Pastaj shkuan të gjithë në shtëpi.

♦ d.m.th. Mesia.

Jezusi dhe mëkatarët

8 Por Jezusi shkoi në Malin e Ullinjve. ²Mëngjesin tjetër shkoi përsëri herët në Tempull. Të gjithë njerëzit që ndodheshin atje, u grumbulluan rreth tij. U ul dhe filloi t'u jepte mësim. ³Mësuesit e Ligjit dhe farisenjtë sollën një grua që e kishin kapur duke tradhtuar burrin e saj. Ata e vunë në një mënyrë të atillë që ta shihnin të gjithë. ⁴Pastaj i thanë Jezusit: «Rabin, kjo grua është kapur në flagrancë. ⁵Në Ligjin tonë Moisiu na urdhëroi që gratë e tilla të vriten me gurë. Ç'thua, pra, ti për këtë?» ⁶Me këtë pyetje deshën që ai të thoshte diçka kundër Ligjit dhe ata të kishin arsye për ta akuzuar. Por Jezusi vetëm sa u përkuul dhe shkroi me gisht mbi dhe. ♦ ⁷Duke qenë se ata nuk pushonin së pyeturi, ai iu drejtua dhe u tha: «Kush prej jush është pa mëkat, të hedhë mbi të gurin e parë.» ⁸Pastaj u përkuul përsëri dhe shkroi mbi dhe. ⁹Pasi e dëgjuan këtë, u tërhoqën pas njëri-tjetrit; më të vjetrit në krye. Në fund, Jezusi ndodhej vetëm me gruan, e cila po rrinte akoma aty. ¹⁰Jezusi u ngrit përsëri në këmbë dhe e pyeti: «Ç'u bënë? A ka më njeri këtu që të të japë dënimin?» ¹¹«Asnjëri, o Zot», – iu përgjigj ajo. «Mirë, – tha Jezusi, – as unë nuk po të dënoj. Mund të shkosh; por mos mëkato më!»]

♦ Do të jetë formulimi i mallkimit për tradhti bashkëshortore, që pastaj e fshiu. Shih Nr 5, 23. Me këtë rast, farisenjtë nuk paraqesin asnjë dëshmitar (Br 35,30).

Jezusi është drita e botës

¹²Jezusi iu drejtua popullit dhe tha: «Unë jam drita e botës. Kush vjen pas meje, ka dritën që çon në jetë dhe nuk do të jetojë në terr.» ¹³Farisenjtë e ndërprejnë duke thënë: «Tani po paraqit dëshmi për vetveten.

Dëshmia jote nuk është e pranueshme.»¹⁴«Ajo që po them unë, është e pranueshme, – ua ktheu Jezusi, – edhe në qoftë se dëshmoj për vetveten, sepse e di se nga erdha dhe ku po shkoj. Por ju nuk e dini këtë.»

¹⁵Ju gjykoni sipas kriterëve njerëzore, ndërsa unë nuk gjykoj ashtu. ¹⁶Kur unë nxjerr një vendim gjyqësor, ai është i drejtë, sepse nuk jam i vetmi në këtë punë. Ati që më dërgoi, është me mua. ¹⁷Në Ligjin tuaj thuhet se dëshmia e dy personave është e pranueshme. ¹⁸Unë jam dëshmitar për vetveten, ndërsa Ati që më dërgoi, është dëshmitari i dytë.»¹⁹«Ku është, pra, Ati yt?» – e pyetën. Jezusi u përgjigj: «Ju nuk më njihni as mua dhe as Atin tim. Po të më njihnit mua, do ta njihnit edhe Atin tim.»

²⁰Të gjitha këto Jezusi i tha kur po predikonte në Tempull. Ai po fliste në vendin ku gjendeshin arkat për dhurata. E askush nuk arriti ta arrestonte, sepse koha e tij e caktuar nuk kishte ardhur ende.

²¹Jezusi u tha përsëri: «Unë do të shkoj dhe atëherë do të më kërkoni më kot, sepse do të humbisni për shkak të mëkateve tuaja. Atje ku shkoj unë, ju nuk mund të vini.»²²Njerëzit mendonin: «Kur thotë: 'Atje ku shkoj unë, ju nuk mund të vini', mos vallë do të thotë se do të vrasë veten?»²³Jezusi u përgjigj: «Ju jeni prej këtej, i përkisni tokës, kurse unë i përkas qiellit. Ju i takoni kësaj bote, kurse unë nuk jam prej kësaj bote. ²⁴Prandaj ju thashë se do të humbisni për

shkak të mëkateve tuaja. Në qoftë se nuk besoni se UNË JAM, do të humbisni për shkak të mëkateve tuaja.»²⁵«Ti? Por kush je ti, pra?» – e pyetën. Jezusi u përgjigj: «Pse vazhdoj të flas me ju? ²⁶Unë, vërtet, kam pasur shumë gjëra për të thënë për ju dhe arsye të mjaftueshme për t'ju dënuar; por unë veçse i them botës atë që dëgjoja nga Ai që më dërgoi; e vetëm Ai thotë të vërtetën.»²⁷Ata nuk e kuptuan se Jezusi po fliste për Atin. ²⁸Prandaj u tha: «Kur të më ngrini mua, Birin e njeriut, (lart në kryq), atëherë do ta kuptoni se UNË JAM. Atëherë do ta kuptoni se nuk bëj asgjë nga vetja, por veçse transmetoj atë që më tha Ati. ²⁹Ai që më dërgoi, është me mua dhe nuk më lë vetëm, sepse bëj vetëm atë që i pëlqen Atij.»³⁰Kur Jezusi e tha këtë, shumë veta filluan të besonin në të.

Të çliruarit dhe skllëverit

³¹Jezusi u tha atyre që besuan në të: «Në qoftë se i bindeni fjalës sime, do të dëshmoni se jeni nxënësit e mi. ³²Atëherë do ta njihni të Vërtetën dhe e Vërteta do t'ju lirojë.»³³«Ne jemi pasardhës të Avrahamit, – u përgjigjën ata, – e kurrë nuk i kemi shërbyer ndokujt si skllëvër. Ç'deshe të thoshe kur the: 'Ju do të jeni të lirë!?'»³⁴Jezusi u tha: «Ju siguroj se kush bën mëkat, është skllav i mëkatit. ³⁵Skllavi nuk është gjithmonë pjesëtar i familjes. Vetëm biri është gjithmonë pjesëtar i familjes. ³⁶Në qoftë se Biri ju çliron, atëherë do të jeni me të vërtetë të lirë. ³⁷Unë e di fare mirë se ju jeni pasardhës të Avrahamit. Megjithatë, kërkoni të më vritni, sepse nuk doni që fjala ime të depërtojë te ju. ³⁸Unë flas për atë që më zbuloi Ati im, ndërsa ju bëni atë që ju shtie në mendje ati juaj.»³⁹Ata kundërshtuan: «Ati ynë është Avrahami!» Jezusi u përgjigj: «Në qoftë se do të kishit qenë me të vërtetë bij të Avrahamit, do të kishit vepruar sipas frymës së tij. ⁴⁰Unë thashë të vërtetën ashtu siç e dëgjoja nga Perëndia. E megjithatë ju kërkoni të më vritni. Avrahami nuk ka vepruar kurrë kështu. ⁴¹Pra, edhe ju veproni ashtu siç vepron ai që, në të vërtetë, është ati juaj!» «Ne nuk kemi lindur jashtë martese, – u përgjigjën ata, – dhe kemi vetëm një Atë, Perëndinë.»

⁴²Jezusi u tha: «Në qoftë se Perëndia ishte me të vërtetë Ati juaj, ju do të më donit mua, sepse kam ardhur te ju nga Perëndia. Nuk erdha nga vetja, por më dërgoi Ai. ⁴³Përse nuk kuptoni ç'po ju them? Sepse nuk duroni t'i dëgjoni fjalët e mia. ⁴⁴Ju jeni fëmijët e djallit — ai është ati juaj — dhe ju veproni sipas vullnetit të tij. Ai ka qenë qysh në fillim vrasës dhe nuk ka fare lidhje me të vërtetën, sepse e vërteta nuk është në të. Kur gënjen, kjo i përgjigjet natyrës së tij, sepse është gënjeshtar, dhe të gjitha gënjeshtarit rrjedhin prej tij. ⁴⁵Por meqë unë ju them të vërtetën, ju nuk besoni në mua. ⁴⁶Cili nga ju mund të provojë se kam bërë ndonjëherë mëkat? Në qoftë se them të vërtetën, përse nuk besoni në mua? ⁴⁷Kush e ka Perëndinë për atë, dëgjon se ç'thotë Ai. Por ju nuk e keni Atë për atë, prandaj nuk dëgjoni se çfarë thotë Ai.»

Jezusi dhe Avrahami

⁴⁸Dëgjuetit u përgjigjën: «Po, kishim të drejtë! Ti je (heretik) samarian dhe i çmendur!»⁴⁹«Jo, unë nuk jam i çmendur, – tha Jezusi, – dhe veçse nderoj Atin tim, kurse ju më përbuzni për këtë.»⁵⁰Unë nuk kërkoi asnjë nder për vetveten. Një Tjetër e kërkoi atë për mua, dhe Ai është gjykatësi. ⁵¹Ju siguroj se kush i bindet fjalës sime, nuk do të vdesë kurrë në përjetësi.»⁵²Pastaj ata thanë: «Tani e kemi të qartë: tek ti është shpirti i keq. Avrahami vdiq, Profetët vdiqën dhe ti the: 'Kush i bindet fjalës sime, nuk do të vdesë kurrë.'»⁵³Ati ynë, Avrahami, vdiq. Mos ndoshta thua se je më i madh se Avrahami?! Edhe Profetët vdiqën. Atëherë për çfarë e mban veten?»⁵⁴Jezusi u përgjigj: «Në qoftë se do të doja të nderoja veten, ky nder nuk do të kishte asnjë vlerë. Ati im më nderon, Ai për të cilin thoni se është Perëndia juaj. ⁵⁵Ju kurrë nuk e njohët, ndërsa unë e njoh. Do të isha gënjeshtar si ju, në qoftë se do të pohoja se nuk e njoh. E njoh dhe ia dëgjoj fjalën. ⁵⁶Ati juaj, Avrahami, kërcëu nga gëzimi kur duhej të parashikonte mbretërinë time. E parashikoi dhe u gëzua.»♦⁵⁷«Ti akoma nuk i ke as të pesëdhjetat dhe e paske Avrahamin?!» – i thanë hebrenjtë që po e dëgjonin. ⁵⁸Jezusi u përgjigj: «Ju siguroj se para se të lindte Avrahami, UNË JAM.♦♦»⁵⁹Pastaj ata morën gurët për ta vlarë, por Jezusi u fsheh dhe u largua nga Tempulli.

♦ Sipas një tradite rabinike, Avrahami i dha një vegim për epokën mesianike, kur Zoti lidhi besëlidhje me të. ♦♦ emri i

Zotit në Dhiatën e Vjetër (shih Dalja 3,14).

Shenja e pestë mesianike: Sytë e të verbërve do të hapen (Isaia 42,7)

9 Kur shkoi më tutje, Jezusi pa një të verbër që ishte lindur i tillë. ²Nxënësit e pyetën Jezusin: «Rabin, kush është fajtor që lindi i verbër – ai vetë apo prindërit e tij?» ³Jezusi u përgjigj: «Verbëria e tij nuk ka fare lidhje as me mëkatet e prindërve, as me mëkatet e tij. Ai është i verbër që të duket madhështia e Perëndisë që do të veprojnë tek ai. ⁴Derisa të jetë ditë, unë duhet të kryej veprat me të cilat më dërgoi Perëndia. Vjen nata kur askush nuk mund të punojë më. ⁵Derisa jam në botë, jam drita e botës.» ⁶Pasi e tha këtë, Jezusi pështyu përdhe dhe bëri baltë me pështymën e tij. Ia leu sytë njeriut ⁷dhe e urdhëroi: «Shko në pishinën e Shiloahut dhe laj fytyrën.» (Shiloah do të thotë: i Dërguari). Njeriu shkoi, e lau fytyrën dhe kur u kthye, shihte. ⁸Pastaj pyetën fqinjët dhe njerëzit që e kishin njohur si lypës: «A mos është ky njeriu që rrinte pranë udhës dhe kërkonte lëmoshë?» ⁹Disa thanë: «Po ai është.» Të tjerë thanë: «Jo, nuk është ai, por një tjetër që i ngjan atij.» Por njeriu vetë tha: «Unë jam!» ¹⁰«Si të erdhi drita e syve?» – e pyetën ata. ¹¹Ai iu përgjigj: «Njeriu me emrin Jezus përzjeu baltë, m'i leu sytë e më tha: 'Shko në Shiloah dhe laj fytyrën!' Shkova, e pasi e lava, pashë.» ¹²«Ku është ai?» – e pyetën. «Nuk di!» – u përgjigj ai.

Farisenjtë marrin në pyetje të shëruarin

¹³Ata e nxorën ishtë verbrin para farisenjve. ¹⁴Dita kur Jezusi kishte përzier baltën dhe i kishte dhënë njeriut dritën e syve, kishte qenë e shtunë. ¹⁵Farisenjtë e pyetën se si i kishte ardhur shikimi. Ai u tregoi: «Njeriu më vuri baltë në sy, unë lava fytyrën dhe tani shoh.» ¹⁶Disa farisenj thanë: «Nuk ka mundësi që njeriu që e bëri këtë, të ketë ardhur nga Perëndia, sepse ai nuk u përmbahet rregulloreve të së shtunës.» Por të tjerët thanë: «Si mund të jetë mëkatar ai që kreu vepra të tilla?» Mendimet ishin të ndryshme. ¹⁷Pastaj farisenjtë e pyetën përsëri të shëruarin: «Ti pohon se ky njeri të sollti shikimin. Ti vetë, ç'mendim ke për të?» «Është profet», – u përgjigj ai. ¹⁸Udhëheqësit nuk donin të besonin se më parë ai ishte i verbër dhe tani mund të shihte. Ata thirrën prindërit e tij ¹⁹dhe i morën në pyetje: «A është ky djali juaj? A pohoni ju se ka lindur i verbër? Si mund të shohë tani?» ²⁰Prindërit u përgjigjën: «E dimë se ky është djali ynë dhe se ka lindur i verbër. ²¹Por nuk e dimë se si i erdhi shikimi ose kush e shëroi. Pyteni vetë! Ai është në gjendje dhe në moshë për t'u përgjigjur vetë.»

²²Prindërit u shprehën kështu sepse kishin frikë nga udhëheqësit fetarë. Këta kishin vendosur të përjashtonin nga gjiri i sinagogës të gjithë ata që besonin se Jezusi është Mesia. ²³Për këtë arsye prindërit e tij thanë: «Ai është në moshë për t'u përgjigjur. Pyteni vetë!» ²⁴Farisenjtë e lajmëruan për ish të verbrin herë të dytë dhe i thanë: «Të përbejmë të thuash të vërtetën! E kemi të qartë se ky njeri është mëkatar...» ²⁵«Nëse është apo nuk është mëkatar, këtë nuk e di», – ua preu fjalën njeriu. – «Di vetëm këtë: isha i verbër dhe tani shoh.» ²⁶«Çfarë të bëri? Si t'i shëroi sytë?» – e pyetën ata. ²⁷«Ju thashë një herë, – tha ai, – por ju nuk më dëgjuat. Përse doni ta dëgjoni përsëri? A mos doni të bëheni edhe ju nxënësit e tij?» ²⁸Ata e detyruan të heshtte dhe i thanë: «Ti je nxënësi i tij! Ne jemi nxënësit e Moisiut! ²⁹Ne e dimë se Perëndia ka folur me Moisiun. Por këtij njeriu as që ia dimë prejardhjen!» ³⁰I shëruari u përgjigj: «Kjo është e çuditshme. Ju nuk e dini nga vjen ai, e megjithatë mua më ktheu shikimin! ³¹Ne e dimë fort mirë se Perëndia nuk i dëgjon mëkatarët. Ai dëgjon vetëm ata që e nderojnë dhe që zbatojnë vullnetin e tij. ³²Që nga fillimi i botës askush nuk ka treguar për ndokënd që t'i ketë kthyer ndokujt dritën e syve. ³³Po të mos ishte ky i dërguari i Perëndisë, nuk do të ishte i aftë për të bërë gjëra të tilla.» ³⁴Ata iu përgjigjën: «Ti je që nga lindja mëkatar, e dashke edhe të na mësosh?» Dhe e përjashtuan nga gjiri i sinagogës.

Verbëria e farisenjve

³⁵Kur Jezusi dëgjoi se njeriun që ai kishte shëruar, e kishin përjashtuar nga gjiri i sinagogës, i shkoi atij në shtëpi. «A beson ti në Birin e njeriut?» – i tha. ³⁶Njeriu iu përgjigj: «Në qoftë se më tregon kush është ai, do të besoj në të.» ³⁷Jezusi i tha: «Po, e ke parë – është ai që po flet me ty!» ³⁸«O Zot, të besoj!» – tha njeriu dhe ra përmbys para tij. ³⁹Jezusi tha: «Erdha në këtë botë që të verbrit të shohin e që ata që shohin, të verbohen! Kështu bëhet gjyqi.» ⁴⁰Disa farisenj që i rrinin pranë, e dëgjuan këtë dhe thanë: «Kështu, pra, edhe ne qenkemi të verbër?» ⁴¹Jezusi u përgjigj: «Nuk do t'ju quhej faj në qoftë se do të ishit të verbër. Por meqë pohoni 'ne shohim', mbeteni fajtorë.»

Jezusi është bari i vërtetë i popullit të tij (Ezekieli 34)

10Jezusi tha: «Ju siguroj se ai që nuk hyn nga dera në vathën (e përbashkët) të deleve, por që kapërcen nga muri, është vjedhës dhe kusar. ²Ai që hyn nga dera, është bari i deleve. ³Atij rojtari ia hap derën, dhe delet e dëgjojnë zërin e tij. Ai i thërret delet e tij me emër dhe i nxjerr ato në kullotë. ⁴E kurdo që t'i nxjerrë të gjitha delet, shkon para tyre, dhe ato i shkojnë pas, sepse e njohin zërin e tij. ⁵Ato nuk do të shkonin pas një njeriu tjetër. Përkundrazi, do të largoheshin nga ai, sepse nuk do ta njihnin zërin e tij.» ⁶Jezusi ua tregoi këtë shëmbëlltysë, por ata që e dëgjonin, nuk kuptuan se ç'donte të thoshte me këtë. ⁷Atëherë Jezusi filloi sërish: «Ju siguroj se unë jam dera për delet. ⁸Të gjithë ata që erdhën para meje ishin vjedhës dhe kusarë, dhe delet nuk i dëgjuan. ⁹Unë jam dera. Në qoftë se ndokush hyn me anën time, do të shpëtojë. Do të hyjë, do të dalë e do të gjejë kullotë. ¹⁰Vjedhësi vjen vetëm për të therrur e për të dëmtuar. Ndërsa unë erdha që delet e mia të kenë jetën, e që ta kenë atë me begati. ¹¹Unë jam bari i mirë. Bari i mirë është gati ta japë jetën e tij për delet. ¹²Ndërsa rrogëtari, të cilit nuk i takojnë delet, nuk është bari i vërtetë. Kur shoh se po vjen ujku, i lë ato dhe ikën. Ujku u vërsulet dhe i shpërndan. ¹³Rrogëtari që i ruan delet për para, ikën, sepse nuk merakoset për to. ¹⁴Unë jam bari i mirë. Unë i njoh delet e mia dhe ato më njohin mua; ¹⁵siç më njeh Ati mua, ashtu e njoh edhe unë Atin. Unë do ta jap jetën time për delet. ¹⁶Kam edhe dele të tjera që nuk i takojnë kësaj vathe; unë duhet t'i mbledh edhe ato. Ato do ta dëgjojnë zërin tim, e do të bëhet një kope e bashkuar nën një bari. ¹⁷Ati më do, sepse jam gati ta jap jetën time që ta rimarr atë. ¹⁸Askush nuk mund të ma marrë atë, por unë e jap vullnetarisht. Kam pushtet ta jap dhe kam pushtet ta rimarr. Kështu plotësoj detyrën që më besoi Ati im.» ¹⁹Për shkak të këtij pohimi, njerëzit u përçanë përsëri mes tyre. ²⁰Shumë prej tyre thoshin: «Është i pushtuar nga djalli! Është i çmendur! Përse e dëgjoni?» ²¹Të tjerët thoshin: «Kështu nuk flet një njeri i pushtuar nga djalli. E si ka mundësi që një djall t'ua hapë sytë të verbërve?»

Jezusin nuk e pranojnë udhëheqësit e hebrenjve

²²Ishte dimër dhe në këtë kohë në Jerusalem po festohej festa e Rikushtimit të Tempullit. ²³Jezusi po ecte në Tempull nën portikun e Solomonit. ²⁴Udhëheqësit e hebrenjve e rrethuan dhe i thanë: «Gjer kur do të na mbash pezull? Në qoftë se je me të vërtetë Mesia, na e thuaj në sy!» ²⁵Jezusi u përgjigj: «Tashmë jua thashë, por nuk doni ta besoni. Veprat që bëj në emër të Atit tim, janë letrat e mia kredenciale. ²⁶Por ju nuk besoni në mua, sepse nuk jeni delet e mia. ²⁷Ato e dëgjojnë zërin tim. Unë i njoh dhe ato më vijnë pas. ²⁸Unë u jap atyre jetën e përjetshme; ato nuk do të humbasin kurrë. Askush nuk mund t'i rrëmbejë ato nga duart e mia. ²⁹Ati im, që më ka dhënë, është më i fuqishëm se të gjithë. Askush nuk mund t'i rrëmbejë ato nga duart e Atit tim. ³⁰Unë dhe Ati jemi një (e të pandarë).» ³¹Pastaj udhëheqësit e hebrenjve morën gurë për ta vrarë. ³²Por Jezusi u tha: «Në emër të Atit tim krevia para jush shumë vepra të mira. Për cilën prej tyre doni të më vritni me gurë?» ³³Ata u përgjigjën: «Nuk do të të vrasim me gurë për vepra të mira, por sepse shan Perëndinë. Hiqesh si Perëndi, megjithëse je veçse njeri.» ³⁴Jezusi u tha: «Në Ligjin tuaj është shkruar: *Unë ju thashë: ju jeni perëndi*. ³⁵Ajo që shkruhet në Shkrimin e shenjtë, është e pakundërshtueshme. Këtë e dimë. Kështu, Perëndia quan 'perëndi' ata të cilëve iu drejtua fjala e Tij. ³⁶Ati më dha fuqi të plotë dhe më dërgoi në botë. Atëherë si mund të pohoni se shaj Perëndinë, ngaqë thashë se jam Biri i Perëndisë – Ai që flet fjalët e Perëndisë? ³⁷Në qoftë se ato që bëj unë, nuk janë vepra të Atit tim, nuk është nevoja të besoni në mua. ³⁸Por në qoftë se janë me të vërtetë, atëherë, të paktën, besoni për shkak të veprave, edhe në qoftë se nuk besoni për shkak të dëshmisë sime. Kështu do ta kuptoni që Ati im është në mua dhe unë në Atin!» ³⁹Ata kërkonin ta arrestonin përsëri, por ai u largua. ⁴⁰Kaloi lumin Jordan dhe shkoi në vendin ku kishte pagëzuar në fillim Gjoni. Qëndroi atje ⁴¹dhe shumë veta shkuan dhe i thanë: «Gjoni nuk dëshmoi për vete me anë të mrekullive; por gjithçka që Gjoni tha për këtë njeri, i përgjigjet së vërtetës.» ⁴²Dhe shumë nga njerëzit që ishin atje, besuan në Jezusin.

Shenja e gjashtë mesianike: Jezusi do të ringjallë popullin e tij (Ezekieli 37)

11 Lazri nga Bet-Anja u sëmur. Bet-Anja është fshati ku banonte Maria dhe motra e saj, Marta.
²Maria ishte ajo që derdhi parfum të shtrenjtë mbi këmbët e Zotit dhe ia fshiu ato me flokët e saj. Lazri i sëmurë ishte vëllai i saj. ³Motrat i dërguan lajm Jezusit: 'Miku yt është i sëmurë.' ⁴Kur e dëgjoi këtë, Jezusi tha: «Kjo sëmundje nuk do ta çojë në vdekje, por do të tregojë fuqinë e Perëndisë. Me anën e saj Perëndia do të shfaqë madhësinë e Birit të vet.»
⁵Jezusi e kishte fort për zemër Martën, motrën e saj dhe Lazrin. ⁶Por kur mori vesh se Lazri ishte i sëmurë, qëndroi edhe dy ditë në atë vend. ⁷Vetëm atëherë u tha nxënësve: «Ejani të kthehemi në Judel!»
⁸Nxënësit iu përgjigjën: «Rabin, para pak kohe udhëheqësit fetarë kërkonin të të vritnin me gurë, e ti përsëri kërkon të shkosh atje?» ⁹Jezusi u përgjigj: «Dita ka dymbëdhjetë orë. Kur njeriu ecën ditën, nuk pengohet, sepse sheh dritën e diellit. ¹⁰Në qoftë se ju nisemi pa mua natën, do të pengoheni, pasi nuk keni dritë pranë vetes.» ¹¹Dhe shtoi: «Lazrin, mikun tonë, e zuri gjumi, dhe po shkoj që ta zgjoj.» ¹²Nxënësit i thanë: «O Zot, në qoftë se fle, do të shërohet.» ¹³Por Jezusi donte të thoshte se Lazri kishte vdekur; ndërsa ata mendonin se ai po fliste për gjumin e zakonshëm. ¹⁴Prandaj Jezusi u tha hapur: «Lazri ka vdekur. ¹⁵Por gëzohem për ju se nuk kam qenë atje. Kështu do të mësoni të më besoni. Tani le të shkojmë tek ai.»
¹⁶Por Toma, që quhej edhe Didim, u tha bashkënxënësve të tij: «Ejani të shkojmë edhe ne (në Jude), që të vdesim bashkë me të.»

Jezusi sjell ringjalljen dhe jetën

¹⁷Kur Jezusi erdhi në Bet-Anje, Lazri kishte katër ditë që shtrihej në varr. ¹⁸Fshati ishte rreth tre kilometra larg Jerusalemit, ¹⁹dhe shumë njerëz kishin ardhur te Marta dhe Maria që t'i ngushëllonin për vdekjen e vëllait të tyre. ²⁰Kur dëgjoi se Jezusi po i afrohej fshatit, Marta i doli përpara. Maria qëndroi në shtëpi.
²¹Marta i tha Jezusit: «O Zot, po të kishe qenë këtu, vëllai im nuk do të kishte vdekur. ²²Por edhe tani e di se Perëndia të jep gjithçka që t'i kërkosh.» ²³Jezusi i tha: «Vëllai yt do të ringjallet!»
²⁴Marta i tha: «E di se do të ringjallet ditën e fundit, kur të ringjallen të gjithë.» ²⁵Jezusi i tha: «Unë jam ai që do t'i ringjall njerëzit për t'u dhënë jetën e përvetshme. Ai që beson në mua, do të jetojë edhe në qoftë se vdes. ²⁶E kushdo që kthehet në jetë duke besuar në mua, nuk do të vdesë kurrë. A e beson ti këtë?» ²⁷Ajo iu përgjigj: «Po, Zot, unë bësoj se ti je Mesia, Biri i Perëndisë, që duhet të vijë në këtë botë.» ²⁸Sapo i tha këto fjalë, Marta shkoi tek e motra, e mori mënjane dhe i tha: «Rabini është këtu dhe po të kërkon.» ²⁹Kur e dëgjoi këtë, ajo u ngrit menjëherë dhe i doli përpara. ³⁰Jezusi ende nuk kishte arritur në fshat. Ai ishte akoma në vendin ku e kishte gjetur Marta. ³¹Hebrenjtë nga Jerusalemi ishin bashkë me Marinë në shtëpi dhe po e ngushëllonin atë, por kur panë se si ajo u ngrit shpejt e doli, ata i shkuan pas. Mendonin se Maria donte të shkonte në varr për të qarë atje. ³²Kur mbërriti atje ku ishte Jezusi dhe e pa, Maria ra në gjunjë. «O Zot, të kishe qenë këtu, vëllai im nuk do të kishte vdekur!» – tha ajo. ³³Jezusi e pa atë duke qarë; edhe hebrenjtë nga Jerusalemi po qanin. U trondit shpirtërisht, u shqetësua dhe pyeti: ³⁴«Ku e keni vënë?» Ata i thanë: «O Zot, eja e shikoje!» ³⁵Jezusi derdhi lot. ³⁶Disa thanë: «Shih sa për zemër e kishte!»
³⁷Por disa të tjerë thanë: «Ai u ktheu shikimin të verbërve. Përse, atëherë, nuk e pengoi vdekjen e Lazrit?»
³⁸Jezusi u trondit përsëri. Shkoi te varri, që ishte një shpellë, gryka e së cilës ishte mbyllur me një gur (mulliri). ³⁹«Hiqeni gurin!» – tha ai. Marta, motra e të vdekurit, e kundërshtoi: «O Zot, kufoma e tij po kalbet, ai ka katër ditë që dergjet në varr!» ⁴⁰Jezusi i tha asaj: «A nuk të thashë se do ta shohësh madhësinë e Perëndisë në qoftë se i beson?» ⁴¹Ata e hoqën gurin. Jezusi ngriti sytë drejt qiellit e tha: «Të falënderoj, o Atë, që e plotëson lutjen time! ⁴²Unë e di se ti më dëgjon gjithnjë. Por për shkak të njerëzve këtu, po e shpreh atë me zë të lartë – që të besojnë se Ti më dërgove.» ⁴³Pas këtyre fjalëve thirri me zë të lartë: «Lazër, dil jashtë!» ⁴⁴I vdekuri doli: duart dhe këmbët i kishte të lidhura me rripa pëlhure, kurse fytyrën e kishte të mbështjellë me rizë. ♦ Jezusi tha: «Hiqjani këto, që të mund të shkojë.»

♦ riza përdorej për të mbajtur të mbyllur nofullën e të vdekurit.

Njëri duhet të vdesë në vend të popullit

(Mt 26,1-5; Mk 14,1-2; Lk 22,1-2)

⁴⁵Shumë njerëz nga Judeja, që ishin mysafirë te Maria, e përjetuan këtë ngjarje dhe filluan të besonin në Jezusin. ⁴⁶Por disa prej tyre shkuan te farisenjtë dhe u thanë se çfarë kishte bërë Jezusi. ⁴⁷Pastaj kryepiftërinjtë dhe farisenjtë thirrën një mbledhje të Këshillit e thanë: «Ç'do të bëjmë me këtë njeri? Po bën shumë mrekulli. ⁴⁸Në qoftë se do ta lejojmë të vazhdojë të veprojë, të gjithë do të bëhen nxënës të tij. Atëherë romakët do të ndërhyjnë dhe do të na shkatërrojnë Tempullin dhe kombin.» ⁴⁹Kajfa, njëri prej tyre, që ishte atë vit kryepift, tha: «A nuk po kuptoni gjë? ⁵⁰A nuk shihni se për ju është më mirë që të vdesë një njeri, sesa të shkatërrohet mbarë populli?» ⁵¹Këtë ai nuk e tha prej dijes së vet. Meqë ishte kryepift i atij viti, e tha këtë profeci ngaqë Jezusi duhej të vdiste për mbarë popullin hebre – ⁵²e jo vetëm për këtë popull, por edhe për fëmijët e shpërndarë të Perëndisë, që t'i bashkojë ata. ⁵³Që nga ajo ditë ata vendosën ta vritnin Jezusin. ⁵⁴Prandaj Jezusi nuk u paraqit haptas në Jude, por u largua që andej në një krahinë afër shkretëtirës, në një qytet me emrin Efraim, dhe qëndroi atje bashkë me nxënësit e tij. ⁵⁵Ishte pak para festës së Pashkës, dhe shumë banorë nga i gjithë vendi shkuan në Jerusalem, që të pastroheshin sipas rregullave të caktuara. ⁵⁶Ata kërkonin Jezusin. Kur u mbledhën në Tempull, i thanë njëri-tjetrit: «Ç'mendoni ju? Me siguri që nuk do të vijë në festë?» ⁵⁷Kryepiftërinjtë dhe farisenjtë kishin dhënë urdhër: 'Kush e di vendbanimin e tij, të na lajmërojë!', sepse donin ta arrestonin.

Jezusi nderohet në Bet-Anje

12 Gjashtë ditë para festës së Pashkës, Jezusi shkoi në Bet-Anje. Atje banonte Lazri, të cilin Jezusi e kishte kthyer në jetë. ²Ata përgatitën një gosti për nder të Jezusit. Maria po ndihmonte në shërbim, kurse Lazri rrinte në tryezë bashkë me Jezusin dhe me të tjerët. ³Atëherë Maria mori një enë me gjysmë litri parfum nardi të shtrenjtë, e derdhi mbi këmbët e Jezusit dhe ia fshiu këmbët me flokët e saj. Mbarë shtëpia kundërmoi erë parfum. ⁴Juda nga Karioti, një nga nxënësit, që më vonë e tradhtoi Jezusin, tha: ⁵«Përse nuk u shit ky parfum për treqind monedha të argjendta dhe paratë t'u ndaheshin të varfërve?» ⁶Këtë e tha jo se i vinte keq për të varfrit, por sepse ishte vjedhës. Ai mbante arkën dhe shpeshherë merrte para nga ajo dhe i përdorte për vete. ⁷Por Jezusi i tha: «Mos e shqetëso. Ajo e bëri këtë për ditën e varrimit tim. ⁸Të varfrit do t'i keni gjithnjë mes jush, ndërsa mua do të më keni edhe për pak.» ⁹Shumë hebrenj nga Jerusalemi morën vesh se Jezusi ishte atje dhe erdhën jo vetëm për shkak të tij, por që të shihnin edhe Lazrin, të cilin Jezusi e kishte ringjallur. ¹⁰Kryepiftërinjtë, pasi u këshilluan, vendosën të vritnin edhe Lazrin, ¹¹sepse shumë hebrenj ishin larguar nga ata dhe ishin lidhur me Jezusin.

Hyrja e Mesisë në Jerusalem

(Mt 21,1-11; Mk 1-11; Lk 19,28-40)

¹²Të nesërmen shumë njerëz që kishin ardhur në festë, dëgjuan se Jezusi po vinte në Jerusalem. ¹³Pastaj morën degë palmash ♦ dhe i dolën përpara duke brohoritur: «Hosha-na! Rroftë ai që vjen në emër të Zotit, mbreti i Izraelit!» ¹⁴Jezusi kishte gjetur një kërraç që e ngiste, siç thuhet në Shkrimin e shenjtë: ¹⁵*Mos ki më frikë, o Jerusalem! Ja, mbreti yt po vjen. Nget kërraçin e gomaricës.* ¹⁶Atëherë nxënësit ende nuk e kuptonin këtë; por kur Jezusi u ngrit në qiell, u kujtuan. Turma bëri për Jezusin pikërisht atë që ishte parashikuar në Shkrimin e shenjtë. ¹⁷Shumë njerëz që kishin qenë të pranishëm kur Jezusi e kishte ngritur Lazrin nga varri dhe e kishte ringjallur atë, dëshmuuan për këtë. ¹⁸Për këtë arsye i doli përpara një turmë e madhe. Ata kishin dëgjuar për mrekullinë që kishte bërë ai. ¹⁹Por farisenjtë i thanë njëri-tjetrit: «A e shihni se është e kotë? Tërë bota shkon pas tij!»

♦ shenjë pavarësie izraelite. Turma e pret Jezusin si pretendues për fronin e Makabenjve.

Paganët kërkojnë Mesinë

²⁰Bashkë me ata që kishin ardhur në festë në Jerusalem për të adhuruar Perëndinë, ishin edhe disa johebrenj ♦ ²¹Ata shkuan te Filipi, që ishte nga Bet-Caida në Galile, dhe i thanë: «Duam të shohim Jezusin!» ²²Filipi i tha Andreut, dhe të dy shkuan te Jezusi. ²³Ai u përgjigj: «Erdhi koha! Tani do të shfaqet madhështia e Birit të njeriut. ²⁴Ju siguroj se kokrra e grurit e mbjellë në dhe duhet të vdesë në qoftë se nuk do që të mbetet e vetme. Por kur vdes, jep shumë fryt. ²⁵Kush e do jetën e vet egoiste, do ta humbasë atë. Por kush e nënvlerëson jetën e vet në këtë botë, do ta ruajë atë për jetën e përjetshme. ²⁶Kush dëshiron të më shërbejë, duhet të shkojë në të njëjtën rrugë me mua; dhe ku të jem unë, do të jetë edhe shërbëtori im. Ati im do të nderojë cilindo që më shërben.»

♦ ffff: grekë – të kthyerit në fenë e hebrenjve.

Jezusi flet për vdekjen e tij

²⁷«Tani shpirtin e kam të tronditur. Ç'të bëj? A do të them: O Atë, më shpëto nga kjo orë? Jo, unë erdha pikërisht për t'i bërë ballë asaj. ²⁸O Atë, tregojë madhësitinë tënde!» Atëherë një zë nga qielli thirri: «E kam treguar dhe përsëri do ta tregoj!» ²⁹Turma që rrinte aty, e dëgjoi zërin dhe disa thanë: «Bubullo!» Të tjerët thanë: «Me të foli një engjëll.» ³⁰Por Jezusi u tha: «Ky zë nuk jehoi për hirin tim, por për hirin tuaj. ³¹Tani do të jepet vendimi gjyqësor për këtë botë. Tani sundimtari i kësaj bote do të rrëzohet. ³²Kur të ngrihem (në kryq), do të tërheq pas meje gjithfarë njerëzish. ♦ » ³³Me këto fjalë ai tregoi mënyrën e vdekjes së tij. ³⁴Turma e kundërshtoi: «Shkrimet tona thonë se Mesia do të rrijë ♦ ♦ përgjithmonë me ne. Atëherë si mund të thuash se Biri i njeriut do të kryqëzohet? Kush është ky 'Biri i njeriut'?» ³⁵Jezusi u përgjigj: «Dritën do ta keni mes jush edhe pak kohë. Ecni derisa keni Dritën që të mos ju zërë nata. Kush ecën në errësirë, nuk e di se ku shkon. ³⁶Besoni në Dritën, sa e keni mes jush, se do të jeni njerëz që jetoni në dritë.»

♦ d.m.th. hebrejtë dhe johebrejtë. ♦ ♦ Ata nuk e kishin lidhur Mesinë me personin e Shërbëtorit të Zotit.

Mosbesimi i hebrenjve

Pasi i tha këto fjalë, Jezusi u largua dhe u fsheh. ³⁷Edhe pse e shfaqti veten me anë të kaq mrekullive, ata nuk besuan në të. ³⁸Kështu u realizua ajo që kishte thënë profeti Isaia: *O Zot, kush i besoi lajmit tonë? Kujt iu tregua fuqia e Zotit?* ³⁹Isaia tha, gjithashtu, pse ata nuk mund të besonin. ⁴⁰*Perëndia ua ka verbuar sytë dhe ua ka mbyllur zemrën. Kjo shpjegon, thotë Zoti, pse ata nuk mund të shohin me sytë e tyre e as të kuptojnë me mendjen e tyre e as të vijnë tek unë, që t'i shëroj.* ⁴¹Isaia u shpreh kështu kur pa madhësitinë e Tij, dhe fjalët e tij kishin të bënin me Jezusin. ♦ ⁴²Kishte, vërtet, shumë hebrenj udhëheqës që filluan të besonin në Jezusin, por, për shkak të farisenjve, nuk folën haptazi për të; ata nuk donin të përjashtoheshin nga gjiri i sinagogës. ⁴³Duartrokitja e njerëzve kishte për ta më shumë rëndësi se miratimi i Perëndisë.

♦ Aludim për vegimin e Zotit që profeti Isaia pa në Tempull (shih Is 6,4). Profeti e pa Jezusin, sepse Jezusi është e vetmja shfaqje e mundshme e Perëndisë së padukshëm.

Jezusi thotë fjalën vendimtare

⁴⁴Jezusi thirri me zë të lartë: «Kush beson në mua, beson jo vetëm në mua, por edhe në Atë që më dërgoi mua!» ⁴⁵Kush më sheh mua, sheh edhe Atë që më dërgoi mua. ⁴⁶Unë erdha si Drita e botës, që kushdo që beson në mua, të mos mbetet në errësirë. ⁴⁷Kush dëgjon se ç'them unë e nuk sillet sipas asaj, atë nuk e dënojmë; sepse (kësaj here) nuk erdha në botë si gjykatës, por si shpëtimtar. ⁴⁸Kush më kundërshton e nuk pranohet se ç'them unë, tashmë e ka gjetur gjykatësin e tij; fjala që thashë, do të përdoret si dëshmi kundër tij Ditën e fundit. ⁴⁹Ajo që ju thashë, nuk vjen nga unë; por Ati që më dërgoi, më mësoi dhe më urdhëroi se çfarë të them e çfarë të flas. ⁵⁰E unë e di se bindja ime ndaj këtij urdhri do t'ju sjellë jetën e përjetshme. Unë veçse ju them atë që më ngarkoi Ati.»

Shenja e shtatë mesianike: *Ai u ther për shkak të rebelimit tonë. Dënimi që na jep pajtim, ra mbi të (Isaia 53,5).*

13 Menjëherë para festës së Pashkës Jezusi e dinte se kishte ardhur koha ta linte këtë botë e të shkonte tek Ati. Ai i kishte dashur njerëzit e tij në këtë botë, dhe i deshi ata gjer në fund. ²Jezusi dhe nxënësit e tij po hanin darkë. Djalli e kishte shtyrë Judën, birin e Simonit nga Karioti, që ta tradhtonte Jezusin. ³Jezusi e dinte se Ati i kishte dhënë fuqi të plotë. Ai e dinte se kishte ardhur nga Perëndia dhe se së shpejti do të kthehej tek Ai. ⁴U ngrit nga tryeza, hoqi rrobën e sipërme, u mbështoll me një peshqir dhe ⁵derdhi ujë në legen.

Pastaj filloi t'u lante këmbët nxënësve dhe t'u a fshinte me peshqir. ⁶Kur erdhi te Simon Pjetri, ky i tha: «Ti, o Zot, do të më lash këmbët mua?» ⁷Jezusi iu përgjigj: «Se ç'bëj unë, këtë nuk mund ta kuptosh tani, por më vonë.» ⁸Pjetri kundërshtoi: «Nuk do të m'i lash këmbët kurrë!» Jezusi iu përgjigj: «Në qoftë se nuk do që të të laj këmbët, atëherë nuk kemi gjë bashkë.» ⁹Pastaj Simon Pjetri tha: «Atëherë më laj jo vetëm këmbët, por edhe duart, edhe kokën!» ¹⁰Por Jezusi iu përgjigj: «Kush ka bërë banjë, është krejt i pastër [e nevojitet të lajë vetëm këmbët]. Ju të gjithë jeni të pastër, me përjashtim të njërit.» ¹¹Jezusi e dinte se kush do ta tradhtonte, prandaj tha: 'Ju të gjithë jeni të pastër, me përjashtim të njërit.' ¹²Pasi u lau këmbët, Jezusi e veshi përsëri rrobën e sipërm dhe u kthye në vendin e tij në tryezë. «A e kuptoni pse e bëra këtë? ¹³Ju më quani Mësues dhe Zot. Mirë thoni, sepse ashtu jam. ¹⁴Unë jam Zoti juaj dhe Mësuesi juaj, e megjithatë sapo ju lava këmbët. Që tani ju duhet t'ia lani këmbët njëri-tjetrit. ¹⁵Ju dhashë shembull, që të veproni ashtu siç vepra unë. ¹⁶Ju siguroj se shërbëtori nuk është më i madh se zotëria i tij; as i dërguari më i madh se dërguesi i tij. ¹⁷Këtë ju e dini tani; në qoftë se veproni kështu, ju pret gëzimi i pafund. ¹⁸Nuk po flas për ju të gjithë. I njoh ata që zgjedha; por ajo që është parashikuar në Shkrimin e shenjtë, duhet të realizohet: *Njeriu që ha bukë me mua, u drejtua kundër meje.* ¹⁹Këtë jua them tani, para se të realizohet. Kur të ndodhë, do të besoni se UNË JAM (Zoti). ²⁰Ju siguroj se kush pranohet njeriun që dërgova unë, më

pranon edhe mua. E kush më pranon mua, pranon edhe Atë që më dërgoi mua.»

Jezusi parashikon se do të tradhtohët

(Mt 26,20-25; Mk 14,17-21; Lk 22,21-23)

²¹Pasi tha këtë, Jezusi u trishtua shumë dhe u tha hapur: «Ju siguroj se njëri prej jush do të më tradhtojë.» ²²Nxënësit shikuan njëri-tjetrin të hutuar – ata nuk mund ta merrnin me mend se për kë e kishte fjalën. ²³Njëri prej nxënësve, Gjoni, të cilin Jezusi e kishte fort për zemër, ♦ ishte ulur pranë tij. ²⁴Simon Pjetri i dha të kuptonte me shenjë: «Pyete ti për cilin flet.» ²⁵Pastaj iu afrua Jezusit dhe e pyeti: «Zot, cili është ai?» ²⁶Jezusi iu përgjigj: «Do të ngjyey në salcë një copë bukë, dhe kujt do t'ia jap, ai është.» Mori një copë bukë, e ngjeu në salcë dhe ia dha Judës, birit të Simonit nga Karioti. ²⁷Sapo mori bukën, Judën e pushtoi Satani. Jezusi i tha: «Nxito dhe bëj ç'ke për të bërë.» ²⁸Asnjëri nga ata që ishin në tryezë, nuk kuptoi se ç'po thoshte Jezusi. ²⁹Meqë Juda mbante arkën, shumë prej tyre mendonin se Jezusi e kishte ngarkuar atë që të blinte gjërat e nevojshme për festën ose e kishte urdhëruar që t'u jepte diçka të varfërve. ³⁰Juda e hëngri copën e bukës dhe doli menjëherë jashtë. Ishte natë.

♦ sepse e kishte shok fëmijërie.

Urdhërimi i ri

³¹Pasi u largua Juda, Jezusi tha: «Tani do të shfaqet madhështia e Birit të njeriut dhe, me anë të saj, madhështia e Perëndisë. ³²Por, pasi Biri i njeriut ta ketë bërë të dukshme madhështinë e Perëndisë, atëherë Perëndia do t'ia kthejë madhështinë e tij. E kjo do të ndodhë së shpejti. ³³Nuk do të qëndroj gjatë me ju, fëmijët e mi; atëherë do të më kërkoni. Por ju them ashtu siç u thashë të tjerëve; atje ku do të shkoj, ju nuk mund të vini. ³⁴Po ju jap tani një urdhërim të ri, urdhërimin e dashurisë. Ju duhet ta doni njëri-tjetrin siç ju desha unë ju. ³⁵Në qoftë se e doni njëri-tjetrin, do të dihet se jeni nxënësit e mi.»

Jezusi dhe Pjetri

(Mt 26,31-35; Mk 14,27-31; Lk 22,31-34)

³⁶«Ku do të shkosh?» – e pyeti Simon Pjetri. Jezusi iu përgjigj: «Aty ku shkoj tani, nuk mund të më vish pas; por do të më vish pas më vonë.» ³⁷«Përse nuk mund të vij tani me ty?» – pyeti Pjetri. – «Unë jam gati të jap jetën për ty!» ³⁸«Ta japësh jetën për mua?» – ia ktheu Jezusi. – «Mos u mashtro; para se të këndojë gjeli, ti do të pohosh tri herë se nuk më njeh fare.»

Jezusi është rruga për tek Ati

14 Pastaj Jezusi u tha të gjithëve: «Mos u trembni e mos kini frikë. Ju besoni në Perëndinë; besoni edhe në mua! ²Në shtëpinë e Atit tim ka shumë banesa dhe po shkoj atje për t'ju përgatitur një vend. Po të mos ishte kështu, nuk do t'ju shqetësoja me pohimin se po shkoj. ³Po shkoj, pra, për t'ju

përgatitur një vend. Pastaj do të kthehem për t'ju marrë me vete, që edhe ju të jeni atje ku do të jem unë. ⁴Rrugën për në këtë vend ku po shkoj, ju e dini.» ⁵Toma i tha: «Kur nuk e dimë ende se ku po shkon, atëherë si mund ta dimë rrugën për në atë vend?» ⁶Jezusi u tha: «Unë jam rruga, e vërteta dhe jeta; askush nuk vjen tek Ati veçse nëpërmjet meje. ⁷Në qoftë se më keni njohur mua, atëherë do të njihni edhe Atin tim. Dhe prej këtej e tutje e keni njohur dhe e keni parë atë.» ⁸Filipi i tha: «Na e trego Atin, dhe kjo do të na mjaftojë.» ⁹Jezusi iu përgjigj: «Kam kaq kohë me ty, Filip, dhe ende nuk më njeh? Kush më sheh mua, sheh edhe Atin. Si mund të thuash atëherë: 'Na e trego Atin?' ¹⁰A nuk beson se nëpërmjet meje takohesh me Atin? Ajo që ju thashë, nuk vjen prej meje. Ati, që është në mua, Ai i kryen veprat e tij nëpërmjet meje. ¹¹Më besoni mua; unë jetoj në Atin dhe Ati jeton në mua. Në qoftë se nuk besoni në fjalën time, atëherë besoni për shkak të veprave që bëra. ¹²Ju siguroj se kush beson në mua, do të kryejë edhe veprat që bëj unë. Po, veprat e tij do t'ua kalojnë edhe veprave të mia, sepse po shkoj tek Ati. ¹³Atëherë do të bëj gjithçka për të cilën ju do të luteni, por me kusht që t'i luteni Perëndisë në emrin tim. Kështu, madhështia e Atit do të shfaqet me anë të Birit. ¹⁴Në qoftë se luteni në emrin tim, unë do t'ju plotësoj çdo lutje.

Jezusi premtom Shpirtin e Perëndisë

¹⁵Në qoftë se më doni, ♦ do të dëgjoni urdhërimet e mia. ¹⁶Unë do t'i lutem Atit që t'ju japë Ndhmësin (për të më zëvendësuar), Shpirtin e së Vërtetës, i cili do të qëndrojë përgjithmonë me ju. ¹⁷Ata që i takojnë kësaj bote, nuk mund ta marrin, sepse ata as e shohin dhe as e njohin atë. Por ju e njihni, dhe ai qëndron mes jush dhe do të jetojë brenda jush. ¹⁸Nuk po ju lë vetëm si fëmijë jetimë, por do të kthehem te ju. ¹⁹Edhe pak e njerëzit e kësaj bote nuk do të më shohin më. Por ju do të më shihni dhe do të jetoni, sepse unë jetoj. ²⁰Kur të vijë ajo ditë, do ta dini se unë jetoj në Atin tim, se ju jetoni në mua dhe unë në ju. ²¹Kush i pranon urdhërimet e mia dhe i zbaton ato, ai tregon se më do. Dhe atë që më do mua, do ta dojë edhe Ati im. Edhe unë do ta dua dhe do t'i zbulohem.» ²²Juda – jo Juda nga Karioti – tha: «O zot, përse do

të na zbulohesh neve dhe jo njerëzve të botës?» ²³Jezusi iu përgjigj: «Sepse do t'i zbulohem vetëm atij që më do dhe që u përmbahet fjalëve të mia. Atëherë Ati im do ta dojë; ne do të shkojmë tek ai dhe do të banojmë tek ai. ²⁴Kush nuk më do, nuk vepron sipas fjalëve të mia. Lajmi që dëgjuat, nuk vjen prej meje, por prej Atit tim që më dërgoi. ²⁵Këtë jua kam thënë duke qenë mes jush. ²⁶Ati do t'jua dërgojë Ndihmësin në emrin tim, Shpirtin e Perëndisë. Ky do t'ju kujtojë çdo gjë që ju thashë, e do t'ju ndihmojë ta kuptoni. ²⁷Më në fund po ju jap paqen, paqen time, dhe jo paqen që jep bota. Mos u trembni, mos kini frikë! ²⁸Dëgjuat se ç'ju thashë: 'Po ju lë, por do të kthehem te ju'. Në qoftë se më doni me të vërtetë, duhet të gëzoheni që po shkoj tek Ati, sepse Ai është më i pushtetshëm se unë. ²⁹Jua thashë të gjitha këto që, kur të realizohen, t'ju kujtohet kjo e të besoni në mua. ³⁰Nuk kam se ç'të flas më gjatë me ju, sepse tashmë po vjen sundimtari (i padukshëm) i botës. Ai nuk ka asnjë pushtet mbi mua, ³¹por bota duhet ta dijë se unë e dua Atin. Prandaj veproj ashtu siç më ka urdhëruar Ati im. Dhe tani ngrihuni në këmbë! Të shkojmë!»

♦ d.m.th. në qoftë se jeni të lidhur me besë me mua. Siç shihet në të gjithë paragrafin, dashuria ka të bëjë në radhë të parë me angazhim dhe besnikëri dhe vetëm pastaj me ndjenjat.

Jezusi është burimi i jetës së popullit të tij

(Is 5, Ezek 19,10-14)

15 «Unë jam hardhia e vërtetë dhe Ati im është vreshtari. ²Ai pret çdo shermend që nuk jep fryte, dhe i pastron shermendet që japin fryt, që të japin edhe më shumë. ³Ju tashmë u pastruat me anë të lajmit që ju shpalla unë. ⁴Qëndroni të lidhur me mua dhe unë do të qëndroj i lidhur me ju. Vetëm në qoftë se qëndroni të lidhur me mua, mund të jepni fryt, ashtu si shermendi, i cili jep fryt vetëm në qoftë se është i lidhur me vetë hardhinë.

⁵Unë jam hardhia, kurse ju jeni shermendet. Kush jeton në mua ashtu siç jetoj unë në të, jep shumë fryt. Në të vërtetë, pa mua nuk mund të arrini asgjë. ⁶Kush nuk qëndron i lidhur me mua, hidhet poshtë dhe thahet. Shermende të tilla do të mblidhen e do të hidhen në zjarr, ku do të digjen. ⁷Në qoftë se ju qëndroni të lidhur me mua dhe fjalët e mia veprojnë te ju, mund të luteni për gjithçka që të doni, dhe do ta merrni. ⁸Në qoftë se jepni shumë fryt, do të dëshmoni se jeni nxënësit e mi, dhe kështu do të duket madhështia e Atit tim.

⁹Unë ju dua siç ju do edhe Ati. Qëndroni në këtë dashuri! ¹⁰Në qoftë se më dëgjoni mua, do të qëndroni në dashurinë time, ashtu si unë që dëgjova Atin tim dhe qëndroj në dashurinë e Tij. ¹¹Jua thashë këtë që të mbusheni me gëzim dhe që gëzimit tuaj të mos i mungojë asgjë.

¹²Urdhërimi im është ky; ju duhet ta doni njëri-tjetrin ashtu siç ju desha unë. ¹³Askush nuk do më shumë se ai që e jep jetën për shokët e tij. ¹⁴Do të dëshmoni se jeni shokët e mi në qoftë se bëni atë që ju urdhëroj unë. ¹⁵Unë nuk do t'ju quaj më shërbëtorë, sepse shërbëtori nuk di gjithçka që do të bëjë zotëria i tij. Përkundrazi, do t'ju quaj shokë; sepse ju njoftova të gjithëve për çdo gjë që dëgjova nga Ati im. ¹⁶Nuk më zgjodhët ju mua, por ju zgjodha unë ju. Ju zgjodha që të jepni shumë fryt, dhe që ky të ketë qëndrueshmëri. Atë për të cilën i luteni Perëndisë në emrin tim, Perëndia do t'jua japë. ¹⁷Unë po ju jap vetëm këtë urdhërim: duajeni njëri-tjetrin.

Urrejtja e botës

¹⁸Në qoftë se njerëzit e botës ju urrejnë, kini parasysh se ata më parë më urreyen mua. ¹⁹Bota do t'ju donte si fëmijët e saj, po t'i takonit asaj. Por unë ju zgjodha prej botës, prandaj ju nuk i takoni asaj. Për këtë arsye bota ju urren. ²⁰Kini parasysh atë që ju thashë; asnjë shërbëtor nuk është më i madh se i zoti. Siç më përndoqën mua, ashtu do t'ju përndjekin edhe ju. Më pak i besuan fjalës sime, edhe më pak do t'i besojnë fjalës suaj.

²¹Të gjitha këto do t'jua bëjnë ngaqë ju keni besim tek unë. Ata nuk e njohin Atë që më dërgoi. ²²Nuk do të kishin faj, po të mos kisha ardhur t'u flisja. Por tani nuk kanë më justifikim.

²³Kush më urren mua, urren edhe Atin tim. ²⁴Nuk do të kishin faj, po të mos kisha kryer midis tyre vepra që nuk i ka bërë askush. Nuk ka dyshim se i panë veprat e mia, e megjithatë më urrejnë mua dhe Atin tim. ²⁵Por kjo duhet të jetë kështu, që të realizohet ajo që thuhet në Shkrimet e tyre të shenjta: *Më urreyen pa arsye.*

²⁶Por do të vijë Zëvendësi im. Ai është është Shpirti i së Vërtetës, i cili vjen prej Atit. Unë do ta dërgoj te ju kur të jem tek Ati, dhe ai do të ndërhyjë si dëshmitar për mua. ²⁷Edhe ju do të jeni dëshmitarët e mi, sepse jeni qenë qysh në fillim me mua.

16 Jua thashë këtë që të mos hiqni dorë nga besimi tek unë. ²Njerëzit do t'ju përjashtojnë nga gjiri i sinagogës. Do të shkojnë deri atje, saqë kushdo që t'ju vrasë, do të mendojë se kështu i shërben Perëndisë. ³Të gjitha këto do t'jua bëjnë sepse nuk njohin as Atin tim, as mua. ⁴Por të gjitha këto jua kam thënë që, kur të realizohen, t'ju kujtohen fjalët e mia.

Detyra e Shpirtit të shenjtë

Nuk jua thashë në fillim të gjitha këto, sepse isha mes jush. ⁵Tani po shkoj tek Ai që më dërgoi. Por

askush prej jush nuk po më pyet se ku po shkoj. ⁶Ju jeni veçse të trishtuar ngaqë jua thashë të gjitha këto. ⁷Por më besoni, është më mirë për ju që po shkoj; përndryshe Ndhimësi nuk do të vinte te ju. Por vetëm pasi të kem shkuar, do t'jua dërgoj.

⁸Kur të vijë, Ai do t'u dëshmojë njerëzve të kësaj bote se janë fajtorë, dhe do t'u tregojë se ç'është mëkati, drejtësia e Perëndisë dhe gjyqi i Tij. ⁹Mëkati i tyre përbëhet nga fakti që nuk besojnë në mua. ¹⁰Drejtësia e Perëndisë dëshmohej në faktin që Ai më jep të drejtë mua; sepse po shkoj tek Ati dhe ju nuk do të më shihni më. ¹¹Ndërsa gjyqi i Perëndisë tregohet në faktin që sundimtari i kësaj bote tashmë u dënua.

¹²Kisha edhe më shumë për t'ju thënë, por kjo do të ishte e tepërt për ju. ¹³Pasi të ketë ardhur, Shpirti i së Vërtetës do t'ju udhëzojë të njihni tërë të vërtetën (për mua). Atë që do t'ju tregojë, nuk do ta ketë nga vetja; ai do t'ju thotë atë që dëgjon. Dhe do t'ju tregojë për gjërat e ardhshme. ¹⁴Ai do ta bëjë madhështinë time të dukshme; sepse gjithçka që do t'ju transmetojë, do ta ketë prej meje. ¹⁵Gjithçka që ka Ati, më takon edhe mua. Prandaj ju thashë; gjithçka që do t'ju transmetojë, Shpirti do ta ketë prej meje.

Trishtimi dhe gëzimi

¹⁶Pas pak ju nuk do të më shihni më. Por pas një kohe më të gjatë, do të më shihni përsëri.»

¹⁷Te nxënësit e tij lindi pyetja: «Si duhet t'i kuptojmë këto fjalë, si dhe shprehjen: 'Po shkoj tek Ati?' ¹⁸Ç'do të thotë: 'pas pak'? Nuk kuptojmë se ç'po flet.» ¹⁹Jezusi e kuptoi se ata do ta bënin këtë pyetje. Prandaj u tha: «Ju thashë: 'Pas pak ju nuk do të më shihni më. Por pas një kohe më të gjatë, do të më shihni përsëri.' A shqetësoheni për këtë? ²⁰Unë do t'jua them qartë: ju do të qani e do të vajtoni, kurse bota do të gëzohet. Ju do të jeni të trishtuar, e megjithatë trishtimi juaj do të kthehet në gëzim. ²¹Gjatë lindjes gruaaja vajton nga dhembjet; por pas lindjes së fëmijës i harron ato dhe gëzohet që një njeri lindi në botë.

²²Kështu do t'ju ndodhë: tani jeni të trishtuar. Por unë do t'ju shoh përsëri. Atëherë zemra juaj do të jetë plot gëzim e askush nuk do të mund t'jua marrë atë.

²³Kur të vijë ajo ditë, nuk do të më pyetni për asgjë tjetër. Ju siguroj se Ati do t'ju japë gjithçka për të cilën i luteni Perëndisë në emrin tim. ²⁴Gjer tani nuk jeni lutur në emrin tim për asgjë. Lutuni, dhe Perëndia do t'jua japë, që të gëzoheni jashtë mase.

Fitorja mbi botën

²⁵Të gjitha këto jua kam thënë në mënyrë të figurshme. Do të vijë koha kur nuk do t'ju flas më me shëmbëlltyra, por do t'ju flas me fjalë të hapura për Atin. ²⁶Atëherë ju do t'i luteni në emrin tim. Nuk them se unë do t'i lutem Atit për ju; ²⁷sepse Ati ju do. Ju do sepse ju më doni mua dhe besoni që kam dalë nga Ati. ²⁸Unë erdha në botë prej Atit, dhe tani e lë botën dhe kthehem tek Ati.»

²⁹Pastaj nxënësit i thanë: «Tani po flet haptazi, pa përdorur shëmbëlltyra. ³⁰Tani e kuptuam se je i gjithëdijshëm. Ti e di që më parë se çfarë do të të pyesin njerëzit. Prandaj besojmë se ti ke dalë nga Perëndia.»

³¹Jezusi u përgjigj: «Tani më besoni; ³²por do të vijë koha, dhe ajo erdhi, kur njerëzit do t'ju shpërndajnë. Ju të gjithë do të ikni në shtëpi dhe do të më lini në baltë. E megjithatë nuk jam vetëm, sepse Ati është me mua.

³³Jua thashë të gjitha këto që të qëndroni në paqen time, sepse në botë njerëzit do t'ju shkaktojnë vuajtje. Por rrini të qetë: unë e mposhta botën.»

Jezusi i lutet Atit për nxënësit e tij

17 Pasi tha këto fjalë, Jezusi ngriti sytë drejt qiellit dhe tha: «O Atë, erdhi koha ime! Tregojë madhështinë e Birit tënd, që edhe Biri ta tregojë madhështinë tënde. ²Ti i dhe pushtetin mbi të gjithë njerëzit, që ai t'u japë jetën e përjetshme të gjithë atyre që ia besove ti. ³Dhe jeta e përjetshme përbëhet nga njohja jote, Perëndisë së vetëm dhe të vërtetë, si dhe e atij që dërgove, Jezusit, Mesisë. ⁴E bëra të dukshme madhështinë tënde këtu në tokë, sepse e plotësova detyrën me të cilën më ngarkove. ⁵O Atë, tani ma kthe këtë madhësi që kisha tek ti para krijimit të botës!

⁶Të bëra të njohur me njerëzit që m'i besove nga bota. Ata të takojnë ty, dhe ti m'i dhe. Ata e pranuan fjalën tënde ⁷dhe tani e dinë se gjithçka që më dhe, vjen në të vërtetë prej teje. ⁸Ua bëra të njohura fjalët që mora prej teje, dhe ata i pranuan. Ata e kuptuan se unë dola prej teje, dhe e besuan se ti më dërgove. ⁹Po të lutem për ta. Nuk të lutem për botën, por për njerëzit që m'i dhe ti; sepse ata të takojnë ty.

¹⁰Gjithçka që kam, të takon ty, ashtu si gjithçka që ke, më takon mua. Njëpërmjet tyre duket madhështia ime. ¹¹Tani po vij tek ti. Unë nuk do të qëndroj më gjatë në këtë botë, por ata do të mbeten në botë. O Atë i shenjtë, mbroji njëpërmjet fuqisë sate hyjnore, që ata të mbeten një e të pandarë, si ti e unë që jemi një.

¹²Derisa isha tek ata, i mbrojta dhe i mbajta njëpërmjet fuqisë hyjnore që më dhe ti. Askush prej tyre nuk humbi, përveç atij që duhej të humbiste, dhe kështu u realizua profecia e Shkrimit të shenjtë.

¹³E tani po vij tek ti. I them të gjitha këto, sa jam në botë, që ata ta kenë gëzimin tim me tepri. ¹⁴Unë ua bëra të njohur lajmin tënd dhe bota i urren, sepse nuk i takojnë asaj. ¹⁵Nuk po të lutem që t'i nxjerrësh nga bota, por dëshiroj që t'i mbrosh nga Satani. ¹⁶Ata nuk i takojnë botës, ashtu siç nuk i takoj botës

edhe unë. ¹⁷Kushtoja ata shërbimit tënd me anën e së vërtetës. Kjo e vërtetë është fjala jote. ¹⁸Unë i dërgoj në botë, ashtu siç më dërgove ti mua. ¹⁹Unë e kushtoj jetën time për ata si flijim, që ata t'i kushtohen plotësisht shërbimit tënd.

²⁰Të lutem jo vetëm për ta, por edhe për të gjithë ata që do të dëgjojnë për mua nëpërmjet fjalës së tyre, e që do të besojnë në mua. ²¹Të lutem që ata të gjithë të jenë një. Siç je ti në mua e unë në ty, le të jenë edhe ata një në ne! Atëherë njerëzit e botës do të besojnë se më ke dërguar ti. ²²Unë u dhashë të njëjtën madhështi, atë që më ke dhënë ti, që ata të jenë një e të pandarë, ashtu siç jemi ne. ²³Unë jetoj në ta e ti jeton në mua, me qëllim që ata të jenë njësh i përsosur, që njerëzit e botës ta dinë se më dërgove ti dhe se ti i do ata njëllor si mua.

²⁴Ti, o Atë, m'i dhe ata, e unë dëshiroj që ata të jenë atje ku do të jem unë, që ta shohin madhësinë time. Këtë madhësi ma dhe ti, sepse më deshe para krijimit të botës. ²⁵O Atë besnik, bota nuk të njohu, por unë të njoh gjithnjë, e këta e dinë se më dërgove ti. ²⁶U tregova kush je ti e do të vazhdoj t'ua tregoj. Kështu, dashuria që ke ndaj meje, do t'i mbushë edhe ata, e unë do të jetoj në ta.»

♦ njerëzit që janë të bashkuar me djallin, në armiçësi me Perëndinë.

Arrestimi i Jezusit

(Mt 26,47-56; Mk 14,43-50; Lk 22,47-53)

18 Pasi tha këtë lutje, u nis bashkë me nxënësit e tij. Ata kaluan përroi Kidron. Në anën tjetër gjendej një kopsht (i rrethuar me mur) dhe Jezusi bashkë me nxënësit hynë në të. ²Tradhtari Judë e njihte mirë këtë vend, sepse Jezusi ishte mbledhur shpesh atje me nxënësit e tij. ³Kështu, Juda arriti atje, i shoqëruar nga ushtarët romakë dhe me disa rojtarë të Tempullit, të dërguar nga kryepriiftërinjtë dhe farisenjtë. Ata ishin të armatosur dhe në duar mbanin fenerë e pishtarë. ⁴Jezusi e dinte mirë se ç'do t'i ndodhte. U doli përpara (nga kopshti) dhe i pyeti: «Cilin kërkoni?» ⁵«Jezusin nga Nazareti!» – iu përgjigjën. «UNË JAM!» – tha Jezusi. — Tradhtari, Juda, qëndronte pranë tyre — ⁶Kur Jezusi u tha 'unë jam!', ata u tërhoqën dhe ranë përtokë. ⁷Jezusi i pyeti përsëri: «Cilin kërkoni?» «Jezusin nga Nazareti!» – u përgjigjën ata. ⁸«Ju thashë njëherë se 'unë jam '!» – tha Jezusi. – «Prandaj, në qoftë se më kërkoni mua, le të shkojnë këta të tjerët.» ⁹Kështu u realizua ajo që kishte thënë më parë Jezusi: 'Askush prej atyre që m'i dhe ti, o Atë, nuk humbi.' ¹⁰Simon Pjetri kishte një shpatë. E nxori dhe i preu shërbëtorit të kryepriiftit veshin e djathtë. Shërbëtori quhej Malak. ¹¹Jezusi i tha Pjetrit: «Fute shpatën në mill. Mos mendoni se do ta refuzoj kupën e vuajtjeve që më jep Ati për të pirë?»

Jezusi para kryepriiftit

¹²Ushtarët bashkë me oficerin e tyre dhe rojtarët e hebrenjve e arrestuan Jezusin, e lidhën ¹³dhe e dërguan në fillim tek Hanani, vjehri i Kajfës, i cili, për atë vit, ushtronte detyrën e kryepriiftit.

¹⁴Kajfa i kishte këshilluar më parë udhëheqësit e hebrenjve se më mirë ishte të vdiste vetëm një njeri, sesa të vdiste mbarë populli.

Pjetri mohon Jezusin

(Mt 26,69-70; Mk 14,66-68; Lk 22,55-57)

¹⁵Simon Pjetri dhe Gjoni e ndoqën Jezusin. Gjoni ishte i njohuri i kryepriiftit, prandaj e lejuan të hynte bashkë me Jezusin në oborrin e shtëpisë. ¹⁶Pjetri qëndroi përjashta pranë portës. Gjoni, që ishte i njohuri i kryepriiftit, u këthye, bisedoi për Pjetrin me vajzën te porta dhe ajo e lejoi të hynte në oborr. ¹⁷Vajza te porta e pyeti Pjetrin: «A mos je edhe ti njëri prej nxënësve të atij njeriu?» «Jo, nuk jam!» – iu përgjigj Pjetri. ¹⁸Bënte ftohtë. Prandaj shërbëtorët dhe rojtarët kishin bërë një zjarr me qymyr druri, po qëndronin rreth zjarrit dhe po ngroheshin. Pjetri iu afrua dhe u bashkua me ta që të ngrohej.

Kryepriifti merr në pyetje Jezusin

(Mt 26,59-66; Mk 14,55-64; Lk 22,66-71)

¹⁹Kryepriifti e mori në pyetje Jezusin për nxënësit dhe mësimin e tij. ²⁰Jezusi iu përgjigj: «Gjithnjë kam folur hapur. Kam predikuar nëpër sinagoga dhe në Tempull ku mblidhen hebrenjtë, dhe kurrë nuk kam thënë ndonjë gjë fshehurazi. ²¹Përse më pyetni mua? Pyetni më mirë njerëzit që kanë dëgjuar fjalët e mia! Ata e dinë.»

²²Kur Jezusi tha këtë, një nga rojtarët i ra me shpullë dhe i tha: «Si guxon t'i flasësh kështu kryepriiftit?»

²³Jezusi iu përgjigj: «Në qoftë se fola keq, ma vërteto! Në qoftë se nuk jam fajtor, nuk ke të drejtë të më biesh!»

²⁴Pastaj Hanani e dërgoi Jezusin, të lidhur me pranga, te kryepriifti Kajfa.

Pjetri mohon përsëri Jezusin

(Mt 26,71-75; Mk 14,69-72; Lk 22,58-62)

²⁵Pjetri po qëndronte ende pranë zjarrit dhe po ngrohej. Pas pak të tjerët i thanë: «A mos je edhe ti njëri prej nxënësve të tij?» Por Pjetri iu përgjigj: «Jo!» ²⁶Një shërbëtor i kryepriutit, kushëriri i atij të cilit Pjetri i kishte prerë veshin, nguli këmbë duke thënë: «Po a nuk të pashë bashkë me të në kopsht?» ²⁷Pjetri e mohoi përsëri, dhe në atë çast këndoi gjeli.

Jezusi para Pilatit

(Mt 27,1-2.11-14; Mk 15,1-5; Lk 23,1-5)

²⁸Herët në mëngjes Jezusin e dërguan nga shtëpia e kryepriutit Kajfa në selinë e guvernatorit romak, Pilatit. Hebrenjtë nuk hynë në kështjellë, sepse rregulloret e tyre për pastërtinë rituale ua ndalonin të hynin në shtëpitë e johebrenjve gjatë javës së festës së Pashkës. Përndryshe nuk do të mund ta festonin festën. ²⁹Pilati u doli përpara dhe i pyeti: «Çfarë akuzash keni kundër këtij njeriu?» ³⁰Ata iu përgjigjën: «Nuk do ta kishim sjellë para teje, po të mos kishte qenë kriminel.» ³¹Pilati tha: «Atëherë merreni dhe dënojeni sipas Ligjit tuaj.» «Por ne e kemi të ndaluar të ekzekutojmë ndokënd», – iu përgjigjën ata.

³²Kështu u realizua ajo që kishte thënë Jezusi për mënyrën e vdekjes së tij.

³³Pilati hyri përsëri në kështjellë dhe urdhëroi t'i sillnin Jezusin. «A je ti mbreti i hebrenjve?» – e pyeti ai.

³⁴Jezusi iu përgjigj: «Vetë e mendove këtë pyetje, apo ta thanë të tjerët?» ³⁵Pilati iu përgjigj: «Mos jam unë hebre? Populli yt dhe kryepriutërit të dorëzuan tek unë. Çfarë ke bërë?» ³⁶Jezusi tha: «Mbretëria ime nuk rrjedh nga kjo botë; përndryshe shërbëtorët e mi do të luftonin që të mos bija në duart e udhëheqësve të hebrenjve. Jo, mbretëria ime është krejt tjetër.» ³⁷Pastaj Pilati e pyeti: «E megjithatë ti je mbret, apo jo?» Jezusi iu përgjigj: «Po, unë jam mbret. U emërova dhe erdha në botë që të bëj të njohur të Vërtetën. Kush i takon së Vërtetës, e dëgjon fjalën time.» ³⁸«E vërteta?» – pyeti Pilati. – «Ç'është kjo?»

Jezusi dënohet me vdekje

(Mt 27,15-31; Mk 15,6-20; Lk 23,13-25)

Pilati doli përsëri dhe u tha hebrenjve: «Nuk po shoh arsye për ta dënuar. ³⁹Por e kam zakon që çdo vit për Pashkën të liroj për ju një të burgosur. A doni që t'ju liroj mbretin e hebrenjve?» ⁴⁰Ata bërtitën: «Jo këtë, por Bar-Abën!» Bar-Abë ishte terrorist.

19 Pastaj Pilati urdhëroi ta merrnin Jezusin e ta fshikullonin. ²Ushtarët thurën një kurorë ferrash dhe ia vunë Jezusit në kokë. I hodhën supeve një mantel të kuq, ³iu afruan dhe thirrën: «Rroftë mbreti i hebrenjve!» Dhe e goditën në fytyrë.

⁴Pastaj Pilati doli përsëri dhe i tha popullit: «Po jua nxjerr që të shihni se nuk kam gjetur asnjë arsye për dënimin e tij.» ⁵Kur doli, Jezusi kishte një kurorë ferrash në kokë dhe një mantel të kuq hedhur supeve. Pilati u tha hebrenjve: «Ja njeriu!» ⁶Kur e panë kryepriutërit dhe rojtarët bërtitën së bashku: «Kryqëzoje! Kryqëzoje!» Pilati u tha: «Kryqëzoheni vetë! Nuk gjeta asnjë arsye për ta dënuar.» ⁷Hebrenjtë ia kthyen: «Ne kemi Ligjin. Sipas Ligjit tonë ai duhet të vdesë, sepse ka thënë se është Biri i Perëndisë.»

⁸Kur e dëgjoi këtë, Pilati u tremb edhe më tepër. ⁹Hyri prapë në kështjellë dhe e pyeti Jezusin: «Nga vjen ti?» Por Jezusi nuk iu përgjigj. ¹⁰Pilati i tha: «A nuk do të flasësh me mua? Ki parasysh se kam pushtet të të liroj, por edhe pushtet të urdhëroj që të të kryqëzojnë.» ¹¹Jezusi iu përgjigj: «Ti ke pushtet mbi mua ngaqë këtë pushtet ta ka dhënë Perëndia. Prandaj ata që më dorëzuan tek ti, kanë faj më të madh.» ¹²Për shkak të këtyre fjalëve Pilati kërkoi ta lironte përsëri. Por turma bërtiti: «Në qoftë se e liron, ti nuk je mik i Cezarit! Dhe kush vetëquhet mbret, është kundër Cezarit.»

¹³Kur e dëgjoi këtë, Pilati urdhëroi që Jezusin ta nxirrnin përjashta. Shkoi në selinë e gjyqit, në vendin me emrin «Kalldrëm», kurse aramaisht *Gabata*. ¹⁴Ishte dita para së shtunës së javës së Pashkës, rreth orës gjashtë. Pilati u tha hebrenjve: «Ja, mbreti juaj!» ¹⁵Ata bërtitën: «Hiqe! Kryqëzoje!» Pilati i pyeti: «Ta kryqëzoj mbretin tuaj?»

Kryepriutërit iu përgjigjën: «Mbreti ynë i vetëm është perandori në Romë.» ¹⁶Më në fund Pilati pranoi e dha urdhër ta kryqëzonin Jezusin.

Jezusi kryqëzohet

(Mt 27,32-44; Mk 15,21-32; Lk 23,26-43)

Ushtarët e morën Jezusin. ¹⁷E detyruan ta mbante kryqin e vet jashtë qytetit, deri në vendin me emrin «Kafka», dhe aramaisht *Gulgolta*. ¹⁸Atje e kryqëzuan Jezusin. Në anën e djathtë dhe në anën e majtë të Jezusit kryqëzuan dy njerëz të tjerë. ¹⁹Pilati urdhëroi që në kryq të vihej një mbishkrim në të cilin të shkruhej: *Jezusi nga Nazareti, mbreti i hebrenjve*. ²⁰Vendi ku e kryqëzuan Jezusin, nuk ishte larg nga qyteti, prandaj shumë veta e lexuan mbishkrimin. Ishte i shkruar hebraisht, latinisht e greqisht.

²¹Kryepriutërit i thanë Pilatit: «Mos shkruaj: *Mbreti i hebrenjve*, por *Ky pohoi: Unë jam mbreti i hebrenjve!*» ²²Pilati tha: «Atë që shkrova, e shkrova!»

²³Pasi e gozhduan Jezusin në kryq, ushtarët morën rrobat e tij të sipërme dhe i ndanë në katër pjesë. Secili mori një pjesë. Por petku i poshtëm ishte një copë e vetme. ²⁴Ushtarët i thanë njëri-tjetrit: «Të mos e grisim; të vendosim me short se kush do ta marrë.» Kështu u realizua ajo që ishte parashikuar në

Shkrimin e shenjtë: *Indanë midis tyre rrobat e mia, dhe hodhën short për tunikën time.* Ushtarët vepruan pikërisht ashtu.

²⁵Pranë kryqit ku varej Jezusi, ndodheshin katër gra: nëna e tij me motrën e saj, si dhe Maria, gruaja e Klopës, dhe Maria nga Magdala. ²⁶Jezusi pa nënën e tij duke qëndruar atje, dhe pranë saj Gjonin, nxënësi të cilin Jezusi e kishte fort për zemër. Pastaj i tha nënës: «Ky është biri yt tani!» ²⁷Nxënësi i tha: «Ajo është nëna jote tani!» Që nga ajo ditë ky nxënës u kujdes për të duke e marrë në shtëpinë e vet.

Vdekja e Jezusit

(Mt 27,45-56; Mk 15,33-41; Lk 23,44-49)

²⁸Jezusi e dinte tani se u krye gjithçka, prandaj tha: «Kam etje!» Kështu u realizua fjala e Shkrimit të shenjtë. ²⁹Pranë kryqit ishte një enë plot me uthull mpirëse. Ushtarët zhytën një sfungjer në uthull, e vunë në majë të një shtize dhe e afruan te buzët e Jezusit. ³⁰Buzët e tij u lagën me uthull dhe pas kësaj tha: «Gjithçka ♦ u krye!» Koka iu var, dhe kështu dha shpirt.

♦ d.m.th. të gjitha profecitë lidhur me Shërbëtorin e Zotit.

Jezusit i shpojnë brinjën

³¹Udhëheqësit e hebrenjve iu lutën Pilatit: «Jep urdhër që të kryqëzuarve t'u thyhen kërcinjtë dhe të zbriten prej kryqit.» U shprehën kështu sepse ishte e premtë dhe nuk deshën t'i linin të vdekurit të varur në kryq edhe të shtunën. Përveç kësaj, e shtuna që po vinte, ishte një festë solemne e veçantë.

³²Ushtarët shkuan dhe u thyen kërcinjtë të dy njerëzve që ishin kryqëzuar bashkë me Jezusin. ³³Kur erdhën te Jezusi, vunë re se ai tashmë kishte vdekur. Prandaj nuk ia thyen kërcinjtë. ³⁴Por njëri nga ushtarët e shpoi me heshtë në brinjë. Pastaj rrodhi gjak e ujë. ♦ ³⁵Njeriu që e pa, dëshmoi për këtë. E dimë se ai thotë të vërtetën, dhe këtë e di edhe ai vetë. Prandaj mund t'i besoni. ³⁶Kjo ndodhi që të realizohej ajo që ishte shkruar në Shkrimin e shenjtë: *Asnjë kockë nuk do t'i thyhet.* ³⁷Dhe në një vend tjetër thuhet: *Do ta shohin atë që shpuan.*

♦ Dëshmi e rëndësishme për vdekjen e Jezusit, duke marrë parasysh se gnostikët pohonin të kundërtën.

Varrimi i Jezusit

(Mt 27,57-61; Mk 15,42-47; Lk 23,50-56)

³⁸Pasi ndodhi kjo, Jozefi nga Ramataimi iu lut Pilatit ta lejonte që ta zbriste nga kryqi trupin e Jezusit. Jozefi ishte nxënës i Jezusit, por në fshehtësi, sepse kishte frikë nga udhëheqësit e hebrenjve. Pilati ia dorëzoi kufomën, dhe Jozefi e zbriti nga kryqi. ³⁹Erdhi edhe Nikodemi, i cili e kishte vizituar Jezusin njëherë natën; solli me vete rreth tridhjetë kilogramë mirrë dhe aloe të përzier. ⁴⁰Dy njerëzit e morën kufomën e Jezusit, e mbështollën me pëlhurë dhe e lye me vajra të parfumuara sipas zakonit të hebrenjve të varrimit.

⁴¹Pranë vendit ku ishte ekzekutuar Jezusi, ndodhej një kopsht. Atje ishte një varr i ri (i hapur në shkëmb), ku ende nuk ishte varrosur askush. ⁴²Kështu, Jezusin e vunë në varr atje, sepse ishte dita para së shtunës dhe sepse varri ishte afër.

Shenja e tetë mesianike: *Ai vuajti aq shumë, sa që tani mund ta shohë përsëri dritën dhe të shpërblehet për vuajtjet e tij.* (Isaia 53,11).

Ringjallja e Jezusit

(Mt 28,1-8; Mk 16,1-8; Lk 24,1-12)

20Një ditë pas së shtunës, në mëngjes herët, ende pa dalë drita, Maria nga Magdala u nis për te varri. Kur arriti atje, pa se guri ishte lëvizur nga gryka e shpellës. ²Pastaj shkoi me vrap te Simon Pjetri dhe te Gjoni, nxënësi, të cilin Jezusi e kishte fort për zemër, dhe u tha: «Zotin e kanë larguar nga varri dhe nuk e dimë se ku e kanë shpënë.»

³Pjetri dhe Gjoni u nisën drejt varrit. ⁴Ata vrapuan të dy së bashku, por Gjoni ia kaloi Pjetrit dhe arriti i pari te varri. ⁵U përkul dhe pa pëlkurat e vëna aty, por nuk hyri në shpellë. ⁶Kur mbërriti Simon Pjetri, hyri menjëherë në shpellë. Pa pëlkurat dhe rizën që kishin vënë rreth kokës së Jezusit. Kjo rizë nuk ishte bashkë me pëlkurat e tjera, por veças, ende e mbështjellë rrumbullak në vendin e saj. ⁸Tashmë hyri edhe Gjoni, ai që kishte arritur i pari te varri. Pa gjithçka dhe u bë besimtar. ⁹Deri atëherë nuk e kishin kuptuar Shkrimin e shenjtë, sepse atje është shkruar që Jezusi duhet të ringjallet nga të vdekurit.

¹⁰Pastaj të dy u kthyen në shtëpi.

Jezusi i shfaqet Marisë nga Magdala

(Mt 28,9-10; Mk 16,9-11)

¹¹Maria vazhdonte të rrinte pranë varrit dhe po qante. Pastaj u përkul dhe vështroi brenda. ¹²Aty pa dy engjëj të veshur me rroba të bardha. Ishin ulur në vendin ku ishte vendosur më parë trupi i Jezusit, njëri te kryet dhe tjetri te këmbët. ¹³«Pse po qan?» – e pyetën engjëjt. Maria u përgjigj: «Kanë larguar Zotin tim dhe nuk e di se ku e kanë vënë!»

¹⁴Kur u kthye, ajo e pa Jezusin në këmbë. Por nuk e dinte se ishte Jezusi. ¹⁵Ky e pyeti: «Pse po qan? Kë po kërkon?» Ajo mendonte se ishte kopshtari, dhe i tha: «Në qoftë se e ke marrë ti, më trego se ku e ke vënë, që të shkoj ta marr.» ¹⁶«Mari!» – i tha Jezusi. Ajo u kthye dhe i tha aramaisht: «Rabuni!» – që do të thotë 'Mësues'. ¹⁷Jezusi i tha: «Mos më mbaj, sepse akoma nuk kam shkuar tek Ati. Por shko te vëllezërit e mi e thuaju: 'Po ngjitem tek Ati im dhe tek Ati juaj, te Perëndia ime dhe te Perëndia juaj.'» ¹⁸Maria nga Magdala shkoi dhe u tha nxënësve: «Pashë Zotin!» Dhe tregoi atë që i kishte thënë Jezusi.

♦ Kopshtari ishte njëkohësisht rojtari i natës.

Jezusi u paraqitet nxënësve

(Mt 28,16-20; Mk 16,14-18; Lk 24,36-49)

¹⁹Ishte mbrëmje vonë, po atë të diel. Nxënësit kishin frikë nga udhëheqësit e hebrenjve, prandaj i kishin mbyllur dyert me çelës. Pastaj erdhi Jezusi dhe zuri vend midis tyre. «Paqja me ju!» – u tha. ²⁰Pastaj u tregoi duart dhe brinjën e tij. Ata u gëzuan shumë kur e panë Zotin. ²¹Jezusi u tha përsëri: «Paqja me ju! Siç më dërgoi mua Ati, ashtu ju dërgoj unë ju.» ²²Pastaj fryu mbi ta dhe u tha: «Merreni Shpirtin e shenjtë!» ♦ ²³Atyre që ju u falni mëkatet, ua ka falur edhe Perëndia; atyre që ju nuk ua falni, nuk ua ka falur as Perëndia. » ♦♦

♦ Jezusi jep të kuptojë se, kur të vijë Shpirti, ai do të jetë dhurata e tij personale (shih Veprat 2). Sipas profecive të DhV Shpirti i shenjtë ishte dhuratë e Mesisë (shih Gjoni 1,33). ♦♦ aludim për të drejtën e pranimit në Kishë dhe të përjashtimit prej saj.

Jezusi dhe Toma

²⁴Kur erdhi Jezusi, Toma, i quajtur edhe Didim, njëri prej dymbëdhjetë nxënësve, nuk ishte i pranishëm.

²⁵Më vonë të tjerët i treguan se kishin parë Zotin! Toma u tha: «Nuk do ta besoj derisa të shoh shenjat e gozhdëve në duart ♦ e tij. Së pari, dua t'i prek me gisht dhe ta vë dorën në brinjën e tij.»

²⁶Pas një jave nxënësit ishin mbledhur në shtëpi, dhe Toma ishte bashkë me ta. Dyert ishin të mbyllura me çelës. Jezusi erdhi, zuri vend midis tyre dhe tha: «Paqja me ju!» ²⁷Pastaj iu drejtua Tomës: «Vëre gishtin tënd këtu dhe shiko duart e mia! Ma jep dorën dhe prek plagën në brinjën time. Mos dysho më, por beso se jam unë!» ²⁸Pastaj Toma iu përgjigj: «Zoti im dhe Perëndia ime!» ²⁹Jezusi i tha: «A u binde tani që më pe?! Lum gjithkush që nuk më sheh, e megjithatë beson në mua.»

♦ kyçet, sepse i kryqëzuar gozhdohet zakonisht në nyjet e dorës.

Qëllimi i librit

³⁰Jezusi bëri edhe shumë mrekulli të tjera në praninë e nxënësve të tij, me anë të të cilave u tregoi atyre madhësitinë e tij. Ato nuk janë shkruar në këtë libër. ³¹Por ajo që është shkruar në këtë libër, u përpilua që ju të besoni se Jezusi është Mesia, Biri i Perëndisë. Në qoftë se besoni, keni jetën (e përjetshme) me anë të tij.

Jezusi u shfaqet shtatë nxënësve

21 Më vonë Jezusi iu shfaq përsëri nxënësve të tij në bregun e liqenit të Tiberiadit. Ndodhi kështu: ²Simon Pjetri, Toma, që quhej edhe Didim, Natanaeli nga Kana e Galilesë, bijtë e Zebedeut dhe dy nxënës të tjerë ishin mbledhur bashkë. ³Simon Pjetri u tha të tjerëve: «Po shkoj të gjuaj peshk.» «Po vijmë edhe ne me ty!» – i thanë ata. Dolën dhe hipën në lundër; por nuk zunë gjë tërë natën.

⁴Kur zbardhi drita, Jezusi po qëndronte në breg. Por nxënësit nuk e dinin se ishte Jezusi. ⁵Ai u tha: «Ej djema, akoma nuk keni zënë ndonjë peshk?» «Jo, asnjë», – iu përgjigjën ata. ⁶Jezusi u tha: «Hidheni rrjetën në anën e djathtë të lundrës e do të zini!» Ata e hodhën dhe zunë aq shumë peshq, sa që nuk arritën ta nxirrnin dot rrjetën. ⁷Gjoni, nxënësi, të cilin Jezusi e kishte fort për zemër, i tha Pjetrit: «Është Zoti!» Kur e dëgjoji këtë, Pjetri u mbështoll me rrobën e sipërme dhe u hodh në liqen. Ai e kishte hequr atë për të punuar.

⁸Ata nuk ishin larg bregut – rreth njëqind metra. Nxënësit e tjerë e vozitën lundrën gjer në breg duke tërhequr nga pas rrjetën e mbushur me peshq. ⁹Kur dolën në breg, panë një zjarr me qymyr druri dhe peshqit mbi të. Edhe buka ishte pranë. ¹⁰Jezusi u tha: «Sillni disa nga peshqit që zutë tani!» ¹¹Simon Pjetri hipi në lundër dhe e nxori rrjetën në breg. Ajo ishte plot me peshq të mëdhenj, gjithsej njëqind e pesëdhjetë e tre. Dhe rrjeta nuk ishte grisur aspak, ndonëse kishte aq shumë peshq. ¹²Jezusi u tha:

«Ejani këtu e hani!» Asnjë nga nxënësit nuk guxonte ta pyeste: «Kush je ti?» Ata e dinin mirë se ai ishte Zoti. ¹³Jezusi u afrua, mori bukën dhe ua ndau atyre. Ashtu bëri edhe me peshqit.

¹⁴Kjo ishte hera e tretë që Jezusi u ishte shfaqur nxënësve pas ringjalljes së tij nga të vdekurit.

Rehabilitimi i Pjetrit

¹⁵Pasi kishin mbaruar së ngrëni, Jezusi i tha Simon Pjetrit: «Simon, biri i Gjonit, a më do mua më shumë se të tjerët që ndodhen këtu?» Pjetri iu përgjigj: «Po, o Zot, ti e di se unë të dua.» Jezusi i tha: «Kujdesu për qengjat e mil!» ¹⁶Jezusi i tha përsëri: «Simon, biri i Gjonit, a më do mua?» «Po, o Zot, ti e di se unë të dua», – iu përgjigj ai. Jezusi i tha: «Kujdesu për delet e mia!» ¹⁷Jezusi e pyeti për herë të tretë: «Simon, biri i Gjonit, a më do mua?» Pjetri u trishtua pse Jezusi po e pyeste për herë të tretë: 'A më do mua?' Ai i tha: «O Zot, ti di gjithçka; ti e di se unë të dua.» Jezusi i tha: «Kujdesu për delet e mia!» ¹⁸Të siguroj se kur ishe më i ri, ngjishje rripin dhe shkoje ku të doje, por, kur të plakesh, do t'i zgjatësh duart, dhe xhelati do të të lidhë dhe do të të çojë atje ku nuk do të dëshirosh.» ¹⁹Me këto fjalë Jezusi tregoi se me çfarë lloj vdekjeje do ta nderonte Pjetri Perëndinë. Pastaj i tha: «Eja pas meje!»

Jezusi dhe Gjoni

²⁰Pjetri ktheu kokën dhe pa se si Gjoni, nxënësi, të cilin Jezusi e kishte fort për zemër, po e ndiqte. Ishte ai që kishte qenë ulur pranë Jezusit në darkën e fundit dhe e kishte pyetur: 'Kush do të të tradhtojë?'

²¹Kur e pa, Pjetri e pyeti Jezusin: «Po këtij, çfarë do t'i ndodhë?» ²²Jezusi i tha: «Në qoftë se dua që ky të mbetet gjallë derisa të vij unë, kjo nuk të përket ty! Ti eja pas meje!» ²³Për këtë arsye ndër besimtarët u përhap fjala se ky nxënës nuk do të vdiste. ♦ Por Jezusi nuk tha se nuk do të vdiste, porse: 'Në qoftë se dua që ky të mbetet gjallë derisa të vij unë, kjo nuk të përket ty!'

²⁴Ky është nxënësi që dëshmon për këto fakte dhe që i shkroi ato me dorën e vet. Ne e dimë se dëshmia e tij është e besueshme.

²⁵Ka edhe shumë gjëra të tjera që ka bërë Jezusi. Në qoftë se ato do të shkruheshin të gjitha një nga një – mendoj se bota do të ishte e vogël në krahasim me vendin që ato do të zinin.

♦ Pjetrin e kryqëzuan kokëposhtë, kurse Gjoni vdiq natyrshëm.